პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით.

წვლილწადი მესამე

კომუნისტი

№ 144 საბჭოთა 26 ივნისი, 1923 წ. 26 ივნ.

ყოველდღიური გაზეთი

ფასი 75,000 მან. № 144

ს. ს. ს.
ცენტრალურ და ტფილისის
კომიტეტის
და სრ. საქ. მ., გ. წ. არ. და მატრ.
დეპ. საბ.
საკის ორგანო

რედაქცია:
ტფილისი, რუსთაველის პროსპექტი, № 24 მეორე სარ. ოული

მთავარი კანტორა
ტფილისი, რუსთაველის ქუ. № 26
ტელეფ. 5—43

რედაქციაში საქმისთვის მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმე დღეებისა 2-დან 3 საათამდე
ტელეფ. ნომრები რედაქტორის 14—76
მდივანი 10—58

ხელის მოწერის თვიური ფასი: საქართველოში 1.250.000 მან. განცხადება 15 კაპ. ჩერვონეცებით ნონაპარელის სტრიქონი, სამგლოვიარო განცხადება 4 მანეთი ჩერვონეცებით.

დღიური

— კომენტარანის აღმასკომის პლენუმის სხდომები დაიწყო.
— სირიაში მოხდა ადგილობრივ მცხოვრებთა [illegible] რანგეთის მთავრობის წინააღმდეგ. [illegible] რიის დამოუკიდებლობის გამოცხადებას.
— სირიის აჯანყებულებმა დამარცხეს [illegible]
— რუსეთი იაპონიის კონფერენციას დაუწყებს ამ თვეს.
— ოსმალეთის დელეგაცია ბერლინს დატოვებს ლოზანის კონფერენცია, თუ ეს უკანასკნელი საჩქაროდ არ დაკმაყოფილებს ოსმალეთის მოთხოვნილებებს

საქართ. პარტიულ-საბჭოთა პრესის
ცენტრალური კანტორისაგან

(ყოფ. გაზეთისტა), რუსთაველის პრ. № 26. ტელეფ. № 5—43, ივლისის თვეში გაზეთ „კომუნისტ“-ზე დაწესებულია შემდეგი ფასები წან მიტანით:

საერთო ხელის მოწერა	1.800.000
კოლექტიური ხელის მოწერა მხოლოდ მეშვიდისათვის	1.300.000
ერთი ეგზემპლიარი	75.000

ცენტრალური კანტორა სთხოვს ყველა ხელის მომწერლებს 1 ივლისამდის შემოიტანონ ხვეული ფული, წინააღმდეგ შემთხვევაში გაზეთი ნისიათ არავის არ გაეგზავნება. 6—1

28 ივნისს, დილის 10 საათზე, სასახლის წითელ დარბაზში გაიხსნება

მეოთხე სესია
ამიერ-კავკასიის საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტისა

დასწრება ყველა წევრებისა და კანდიდატებისა აუცილებელია.

დღის წესრიგი: 1. მოხსენება ამიერ კავკასიის სახალხო კომისართა საბჭოსი, 2. ფინანსიური მდგომარეობა ამიერ-კავკასიის ფედერაციისა, 3 კონსტიტუციები (ხელშეკრულებანი და დეკლარაციები) სოც. საბჭ. რესპუბლიკებისა, 4. მოხსენება ამიერ-კავკასიის სოც. საბ. ფედ. რესპუბლიკების სასურსათო სახალხო კომისარიატის, შრომის სახალხო კომისარიატის და მუშურ-გლეხურ ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა, 5. საიერთაშორისო ბუმბენტი ამიერ-კავკასიის ფედერაციის სახელმწიფო აღმშენებლობაში. 6. მიმდინარე საქმეები.

ამიერ-კავკასიის აღმასრულებელ კომიტეტის მდივანი თალიბელი.

საქართველოს კომპარტიის ტფილისის კომიტეტი წინადადებას იძლევა, რომ პარასკევს, 29 ივნისს

ერთიან პარტიულ დღეს

დღის წესრიგში დასმული იქნეს საკითხი **კომინტერნის აღმასკომის გადაწყვეტილებანი შესახებ.**

მასალებათ გამოყენებული იქნეს ამბ. ზინოვიევის სიტყვა, რომელიც დაბეჭდილი იყო „პრავდა“-ს 14 და 15 ივნისის ნომრებში.

ტფილისის კომიტეტის მდივნის მაგიერ: რუბენი.

ახალი ლოზუნგი

რუსეთის რევოლიუცია ორ მთავარ სოციალურ ძალას ემყარება: სამრეწველო პროლეტარიატს და ღარიბ გლეხობას. რევოლიუციის განვითარების პროცესში აშკარა გახდა, რომ მუშათა კლასი შეინარჩუნებს და განამტკიცებს თავის მონაპოვარ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გლეხობა ამოუდგება მას გვერდში და სასიცოცხლოდ იქნება დაინტერესებული რევოლიუციის გამარჯვებით.

ამიტომ კომუნისტური პარტიის და საბჭოთა ხელისუფლების ცდა იქითკენაა მიმართული, რომ განამტკიცოს კავშირი მუშებსა და გლეხებს შორის. ეს ლოზუნგი განსაზღვრავს მისი პოლიტიკის მთავარ მომენტებს.

ამ კავშირის განმტკიცებამ, გლეხობის უშუალო დაინტერესება რევოლიუციის ბედით, მისი აქტიური მიმხრობა შესაძლებელი იყო არა მარტო იმით, რომ მას დაურიგდა მიწისმუშაკების მიწები, არამედ იმითაც, რომ ერთგვარი გასაქანი მიეცა გლეხობის წვრილ-ბურჟუაზიულ სტიქიას, მას მიეცა საშუალება განსაზღვრულ ფარგლებში კაპიტალისტურ მეურნეობის წარმოების.

ეს გამოიხატა უმთავრესად ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაში, რომელიც არის პროლეტარიატის მხრით დათმობა გლეხობისადმი ეკონომიურ დარგში. შედეგი ამ „დათმობის“ ყველას თვალწინ უდგას. გლეხობა ზურგს უმაგრებს მუშათა კლასს, ის პოლიტიკურად და სამეურნეო შემოქმედებით ამაგრებს საბჭოთა წყობილებას. რევოლიუციისა და საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვება საბჭოთა ფედერაციაში პირველ ყოვლისა სწორედ პროლეტარიატს და გლეხობას ამ მჭიდრო კავშირით ახსნება.

ოქტომბრის რევოლიუციის ამ გაკვეთილს არა აქვს მარტო ადგილობრივი მნიშვნელობა, არამედ საერთაშორისოც.

იმ თავითვე ბევრი იმ აზრისა იყო, რომ ახალი ეკონომიური პოლიტიკა, თუ იგი საერთოდ შეიძლება გამართლებულ იქნას, ეს გამართლება უნდა ვეპოვოთ მხოლოდ რუსეთის სინამდვილის განსაკუთრებულ პირობებში. რუსეთი სამრეწველო მხრივ მეტად ჩამორჩენილი ქვეყანაა, ამასთან გლეხური მოსახლეობის დიდი უმრავლესობით. ასეთ მდგომარეობამ დაბადა ახალი ეკონომიურ პოლიტიკის აუცილებლობა. რაც შეეხება ეკონომიურად დაწინაურებულ ქვეყნებს, ამბობდნენ ზოგიერთები, აქ საპირო არ იქნება ასეთი გარდამავალი სამეურნეო საფეხურის გავლა.

მაგრამ მსოფლიო რევოლიუციის ნელი ტემპით განვითარებამ, რომლის ერთ-ერთი მიზეზი იყო ის გარემოება, რომ ბურჟუაზიულ ქვეყნებში გლეხობა აქტიურად არ ჩაება რევოლიუციონურ მოძრაობაში, კორექტივები შეიტანა ასეთ შეხედულებაში. გლეხობის მოთხოვნილებათვის მეტი ანგარიშის გაწევა, ვინმ ეს დლმდე იყო, და ამით მისი მიმხრობა მებრძოლ პროლეტარიატისადმი ეკონომიურად წინ წაწეულ ქვეყნებში, მიჩნეულ იქნა ერთ-ერთ მთავარ პირობად რევოლიუციის გამარჯვების.

უკვე კომინტერნის მეოთხე კონგრესზე აღიარებული იყო, რომ ახალი ეკონომიური პოლიტიკის გატარება მოუხდება დასავლეთის პროლეტარიატსაც, რა თქმა უნდა, ამა თუ იმ ქვეყნის განსაკუთრებულ პირობებთან შეფარდებით, მეტი თუ ნაკლები მასშტაბით და ამა თუ იმ ფორმით.

უკვე ამ აღიარებაში იყო ჩაქსოვილი ლოზუნგი მუშათა და გლეხთა მთავრობის, რომელიც მიიღო კომინტერნის ეხლა დასრულებულმა პლენუმმა. ფაქტია, რომ გლეხობა დიდ ძალას წარმოადგენს არა მარტო მეტ წილად აგრარულ ქვეყნებში, არამედ ამავე დროს სამრეწველო ქვეყნებშიც, როგორიცაა, მაგალითად, სხვ. უფრო წვრილ საბელმწიფოებზე არ ვილაპარაკოთ, გერმანია, შემდეგ საფრანგეთი და იტალიაც.

მუშათა კლასის გამარჯვება ასეთ ქვეყნებში შეუძლებელია, თუ მას არ მიემხრო მოსახლეობის ისეთი დიდი ნაწილი, როგორიცაა გლეხობა.

დღემდე ჩვენი პარტიები დასავლეთში ნაკლებ ყურადღებას აქცევდნენ გლეხთა საკითხს, გლეხურ მასსაში არ აწარმოებდნენ სათანადო მუშაობას. ამით გლეხობა კომუნისტური მოძრაობის გარეშე დარჩა და მუშათა რევოლიუციონური მოძრაობა შეფერხდა.

ამიერიდან ბოლო უნდა მოეღოს ასეთ მდგომარეობას.

ჩვენმა პარტიებმა უნდა გააჩაღონ ფართე მუშაობა მშრომელ გლეხობაში და დაარწმუნონ ის, რომ კომუნისტები იცავენ არა მარტო მუშების, არამედ გლეხების ინტერესებსაც და ჩაებმნ ისინი რევოლიუციონურ ბრძოლაში, მუშებთან ერთად.

ამ მიზნითაა კომინტერნის მიერ ბოლოსროლილი ახალი ლოზუნგი—მუშების და გლეხების მთავრობა.

ის ფაქტი, რომ ეს ლოზუნგი ერთხმად გაიზიარეს კომინტერნის სექციებმა, მოწმობს მის დროულობას და სამწყოფეს. და ეკვი არ არის, რომ ის იპოვის ცხოველ გამოხმაურებას პარტიულ მასსებში და გლეხობაში.

მხოლოდ ჩვენ საჭიროდ მიგვაჩნია მიუთითოთ იმ საფრთხეზე, რომელიც ამ ახალ იდეას თან სდევს, თუ ის იქნება დამახინჯებული.

კომინტერნის პლენუმზე იყო აღნიშნული ორი საფრთხე ამ ლოზუნგთან დაკავშირებით. პირველი: შეიძლებ.ის გაგებულ იქნას ესეტული, წვრილ ბურჟუაზიული სოციალიზმის აზრით. მაგრამ საბჭოთა რუსეთის მაგალითი საგულისხმოა ამ ნიხრივ. მუშების და გლეხების კავშირმა აქ ოდნავადაც ვერ შეასუსტა პროლეტარიატის ჰეგემონია. და ხელმძღვანელი როლი, პირიქით, უფრო განამტკიცა მისი გავლენა გლეხობაზე. მით უმეტეს ეს შესაძლებელია დასავლეთში, სადაც პროლეტარიატს მეტი მატერიალური, ტეხნიკური და იდეური საშუალებები ექნება თავისი მატონობის განსამტკიცებლად. ოღონდ საჭიროა მუშათა და გლეხთა მთავრობის ლოზუნგის სწორად გაგება და გატარება.

მეორე საფრთხე მდგომარეობს იმაში, რომ ამ ლოზუნგმა არ მიიღოს ფორმა წვრილ—პარლამენტარულ კომბინაციებისა ე. წ. გლეხთა დეპუტატებთან. ამ ლოზუნგის მიზანია არა ასეთი კომბინაციები, არამედ დაახლოვება გლეხობის მასსასთან, მუშაობის გაჩაღება გლეხობის ფართე წრეებში.

კომინტერნის პლენუმის მიერ მიღებულ რეზოლიუციაში საკითხის ეს მომენტები ხაზგასმითაა აღნიშნული.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ კომინტერნის სექციები სასწაროთ შეიგნებენ ახალი ლოზუნგის შინაარსს, ამასთან გაითვალისწინებენ რუსეთის გამოცდილებას და გაიჩაღებენ კამპანიას გლეხური მასსების დასაპყრობად. ენერგიული მუშაობა ამ მიმართულებით დიდ ძალას შემატებს კომინტერნს.

ბრძოლა

ლლოიდ ჯორჯი და საბჭოთა მთავრობა.

როგორც ცნობილია, ლლოიდ-ჯორჯი გამომხატველია და მეთაური იმ მომდინარეობის ინგლისის ბურჟუაზიაში, რომელიც სდგას საბჭოთა რუსეთთან ნორმალურ ურთიერთობის დამყარების თვალსაზრისზე. ეს აზრი არა ერთხელ გამოუთქვამს და დაუსაბუთებია მას ინგლისის შინაური მდგომარეობისა და მისი გაბატონებული კლასების ინტერესების მიხედვით.

იმავე აზრის დადასტურება ერთნაირ ინტერესს წარმოადგენს დღეს ინგლის-რუსეთის კონფლიქტის გათავების შემდეგ და იმ ნერვიულობის ატმოსფერაში, რომელიც ნელნელა სცხრება ინგლისში.

როგორც ცნობილია, ევროპის გაზეთებში ებეჭდება მისი წერილების სერია. მორიგ წერილში ავტორი ესეა რუსეთს, გაზეთ „ნაკანუნე“-ში მოყვანილია რამოდენიმე საინტერესო ადგილი ამ წერილისა, რომელიც დაბეჭდილი „ცეიტუნის ახალგაზეთში“.

ლლოიდ-ჯორჯი სწერს:

„როგორც 1919 წლის გამოცდილებიდან ვიცით—არ ეჭიდება აწარმოო ომი ამა თუ იმ ქვეყნის მთავრობის წინააღმდეგ ისე, რომ არ დაანგრიო ეს ქვეყანა და არ გადაიტეხო ხალხი. არ შეიძლება უარი სთქვა მართალ ვაჭრობაზე და იმავე დროს არ მოფსპო მის მოსახლეობას უსაჭიროესი საგნები. ამით შეეუბდებოდა სწორეთ ეს მოსახლეობა და შემდეგ მწარე გაბრაზებით მოგვიგონებდა ის ამ გამირეგებას. მანამდის, სანამ ერთათ ერთ განმტკიცებულ ავტორიტეტათ ითვლება რუსეთში საბჭოთა მთავრობა—ყოველი მტრული აქტი მის წინააღმდეგ სახარაელია რუსეთისათვის“.

მკითხველს გაუკვირდება, რომ ავტორი ასე „შეუუბეულა“ რუსეთის ხალხის ინტერესებისათვის. მაგრამ მისი შემდეგი სიტყვებიდან გავიგებთ თუ მართალია ვისი ინტერესები ალაპარაკებს მას:

„...ჩვენ უალრესათ გვესაჭიროება რუსეთის ნორბალი და ტყვ. ჩვენ ვერ გავძლებთ უსდათთ, რომელიც მოგვიყვა მას. უკანასკნელ წლებში ინგლისში შემოტანილ იქნა ბნიშვნელოვანი რაოდენობა რუსეთის საკონლის“.

აქედან ცხადია, რაშია საქმე, რა აწუხებს ინგლისის ბურჟუაზიის მეთაურს. ამიტომ—ათავებს ლლოიდ-ჯორჯი თავის წერილს—

„ჩვენ უნდა შევეწიოდეთ და ბოლოს ის აზრს, რომ მოგვერნს ეს ჩვენ თუ არა, მაგრამ საბჭოები არსებობენ. რამდენადაც მალე შევიგებთ ჩვენ ამ ფაქტს, მით უფრო მალე დამყარდება ნამდვილი მშვიდობიანობა ევროპაში“.

ჩვენ „ცოტა არ იყოს“ სხვა აზრის ვართ იმის შესახებ თუ რიდან და რა პირობებში დამყარდება „ნამდვილი მშვიდობიანობა ევროპაში“ და მთელ მსოფლიოში. მაგრამ თუ ინგლისის ბურჟუაზიაში გამამაჯანებს ლლოიდ-ჯორჯის „საშვიდობო“ პოლიტიკა—ეს იქნება უეჭველთ დიდი მიღწევა და საბჭოთა კავშირი ისარგებლებს ამ „შესვენებით“ ისე, როგორც ეს ესმის მას, როგორც ამას მოითხოვს მისი მეურნეობისა და განმტკიცების ინტერესები.

კომინტერნის აღმასკომის პლენუმი
რეზოლიუციების მიმღებ კომისიების მოხსენებები.

მოსკოვი. 22 ივნისი. 22 ივნისის დღის სხდომა აღმასკომის პლენუმმა მოანდომა რეზოლიუციების მიმღებ კომისიების მოხსენებას

დანიის კომისიის სახელით მოხსენებას აკეთებს **შტაინი** (შვეიცია). დანიის კომისია, ამბობს მომხსენებელი, აღნიშნავდა, რომ დანიაში არსებულ ორ კომპარტიათა შორის პრინციპიალური უთანხმოება არ არსებობს. ვფიქრობთ, რომ გადაწყვეტილებათა მიღების შემდეგ ორივე პარტიები შეთანხმდებიან და დანიის ამხანაგები გაერთიანებული ძალლონით თვალსაჩინო შედეგებს მიაღწევენ.

ნორვეგიის კომისიის შესახებ მოხსენება გააკეთა **ეიერტმა** (გერმანია). სკანდინავიელ ამხანაგებს ბეჭრი რამ დაეთმოთ საორგანიზაციო საკითხში, მაგრამ ამასთანავე, დაცულია კომინტერნის მთავარი შეხედულება ცენტრალიზმის საკითხში. რეზოლიუციაში მოხსენიებულია აგრეთვე მთელი რიგი პოლიტიკურ ხასიათის დათმობათა, რომელიც საშუალებას აძლევს ნორვეგიის პარტიას შეუფარდოს კომინტერნის ლოზუნგები ნორვეგიის კონკრეტულ პირობებს.

რეზოლიუციის გამო ქვეყნდება სხვა და სხვა დელეგაციების წარმომადგენელთა განცხადებანი.

ფალკი (ნორვეგია) ტრამვლის ხოფლის და თავის სახელით აცხადებს, რომ ნორვეგიის პარტია იტოვებს უფლებას მეხუთე კონგრესზე შეიტანოს წინადადება კომინტერნის წესდების შეცვლის შესახებ იმ დათმობებთან შეფარდებით, რომელიც მიღებულ იქნა ნორვეგიის პარტიის მიმართ. დელეგაცია ფიქრობს, რომ მუშათა და გლეხთა მთავრობის ლოზუნგი არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას ყველა ქვეყნებში ეს საკითხები ხელახლა უნდა იქნას განხილული.

ინკპინი ინგლისის დელეგაციის სახელით აცხადებს, რომ ფალკი არ არის მართალი, თუ ფიქრობს, რომ მას მხარს დაუჭერენ კომინტერნის სექციები. ინგლისის დელეგაცია სავსებით იწონებს აღმასკომის გადაწყვეტილებებს სკანდინავიის პარტიების საკითხში. დელეგაცია იმედოვნებს, რომ სკანდინავიის ამხანაგები ყოველ ღონეს იხმარებენ, რათა ცხოვრებაში გაატარონ ეს გადაწყვეტილებანი.

ამბერი (შეერთებული შტატები) ჰკითხულობს კანადის დელეგაციის დეკლარაციას, რომელიც იწონიხს ნორვეგიის საკითხში მიღებულ გადაწყვეტილებას და სოლიდარობას გამოსთქვამს დემოკრატიულ ცენტრალიზმის პრინციპებისადმი.

შტირნერი სამხრეთ-ამერიკის დელეგაციის სახელით აცხადებს, რომ ის ხმას მისცემს აღმასკომის რეზოლიუციას.

ეიერტი, გერმანიის, ჩეხო-სლოვაკეთის, ავსტრიის, საფრანგეთის, იტალიის, ჰოლანდიის, შვეიცარიის, ფინეთის, სამხრეთ-სლავიის, ესტონეთის, ლიტვის, ლატვიის, პოლონეთის და ახალგაზრდათა კომინტერნის დელეგაციების სახელით აცხადებს, რომ ფალკის პოზიციამ შესაძლოა გამოიწვიოს განხეთქილება და ამიტომ იგი არის პროვოკაცია, რომელსაც ნორვეგიის კომუნისტები უარყოფენო.

თავმჯდომარე **ბეტხერი** აღნიშნავს, რომ ფალკი თავის შეხედულებათა გამოთქმის დროს არ ეყრდნობა კომინტერნის არც ერთ სექციას.

ზინოვიევი წინადადებას იძლევა შეესებულ იქნას კომინტერნის აღმასკომის პრეზიდიუმი კიდევ ერთი სკანდინავიელი ამხანაგის, რომელსაც აირჩევს აღმასკომის პლენუმი სკანდინავიის პარტიებთან უფრო მჭიდრო კავშირის დასამყარებლად. თუ ფალკმა მიზნათ დაისახა თავისი იზოლაცია, რაც მან წარჩინებულად მოახერხა, „მე არ ვიცი, ამბობს ამბ. ზინოვიევი, აქვს თუ არა ფალკს უფლება დაგვემუქროს გათიშვით ნორვეგიის პარტიის სახელით, მაგრამ ჩვენი შეშინება ადვილი საქმე არ არის. მრავალი მოღვაწეები, რომელნიც აწყობდენ ასეთ გათიშვას, დღეს პოლიტიკურ ლეშებათ გადაიქცენ. ნორვეგიის მუშები ნებას არ მისცემენ მას სათამაშო საგნათ გახადოს პარტიის ბედი“.

ამბ. ზინოვიევი ათავებს სიტყვას: „გაუმარჯოს ნორვეგიის პარტიის მთლიანობას!“ ამბ. ზინოვიევის სიტყვას ფარავს მქუხარე ტაში და „ინტერნაციონალის“ სიმღერა.

ფალკი გაუგებრობის ნაყოფად სთვლის ამბ. ზინოვიევის განცხადებას და ამტკიცებს, რომ მისი ფრაქცია არ ილტვის გათიშვისაკენ.

ფურუბერგონი (ნორვეგია) ამბობს, რომ ნორვეგიის მუშათა კლასი აწარმოებს ამ ომსმდე გამწვავებულ კლასობრივ ბრძოლას. ასეთ პირობებში ყველა სანდისიერი რევოლიუციონერი მუშები მიზნათ დაისახავენ მონაწილეობა მიიღონ ამ ბრძოლაში კომინტერნთან მჭიდრო კავშირის დაჭერით.

ბეტხერი აქვეყნებს რეზოლიუციას ნორვეგიის საკითხის გამო, რომელიც მქუხარე ტაშით იქნა მიღებული ყველა ხმების, სკანდინავიელ ამხანაგების ხმების წინააღმდეგ.

ამბ. ზინოვიევის წინადადება, აღმასკომის პრეზიდიუმში კიდევ ერთი ამხანაგის არჩევის შესახებ, ერთხმად იქნა მიღებული.

რეზოლიუციების მიღება.

„რეზოლიუცია დანიის საკითხში მოითხოვს დანაში არსებულ ორ პარტიის სამოლოგოთ გაერთიანებას 1 სექტემბრისათვის. საორგანიზაციო საკითხებს გადაწყვეტენ ორივე პარტიები კომინტერნის პრეზიდიუმის სანქციით.

რეზოლიუცია ნორვეგიის საკითხში აღიარებს რა დამაკმაყოფილებლად აღმასკომის პოლიტიკას ნორვეგიის პარტიის მიმართ, „წინადადებას აძლევს ნორვეგიის პარტიას 1) იბრძოლოს პარტიის შიგნით ისეთ ფრაქციების დაარსების წინააღმდეგ, რომელიც გამოიწვევს პარტიის დაშლას, 2) გაატაროს პირველადი იანჩიკების გაერთიანება ტერიტორიალურ და არა წარმოებითი საფუძვლების მიხედვით, 3) დაეკალოს პროფკავშირებში მომუშავე ამხანაგებს, იხელმძღვანელონ ცეკას დირექტივებით; ცეკა კი თავის მხრივ ვალდებულია ანგარიში გაუწიოს პროფმუშაობა აზრებს, 4) აღიარონს ახალგაზრდობის ორგანიზაციის უფლებათ და მოვალეობათ რათა მან აღძრას და საკამათო საგნად გახადოს პარტიის და კომინტერნის ყველა არსებითი საკითხები და მათი შეფასების დაგვარად გამოსთქვას თავისი თვალსაზრისი, დარჩება რა იგი ამავე დროს ორგანიზაციულად დამოუკიდებელი. ახალგაზრდობის ორგანიზაციამ ემარჩიოს ტფილისის პარტიის პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას. რაც შეეხება ბრძოლას მუშათა და გლეხთა მთავრობის სასარგებლოთ რეაქციონურ გლეხობასთან საპარლამენტო კომბინაციაში, ამის თავიდან აშორება შეიძლება იმ შემთხვევაში, თუ რომ ეს ბრძოლა მისაწვდომი გახდება ფართო მასებისათვის და თუ ხაზგასმით იქნება აღიარებული გლეხების მიერ ბურჟუაზიასთან კავშირის გაწყვეტის აუცილებლობა.

ეთანხმება რა სტორტინგის ფრაქციიდან ოპორტიუნისტების გამოწვევას, კომინტერნი იმედოვნებს, რომ ცეკა მისცემს კომუნისტურ ფრაქციის ნათელ რევოლიუციონურ დირექტივებს, რომელიც თავიდან აშორებს კონფლიქტებს და ფრაქციის მოქმედებას დაუკავშირებს პროლეტარულ მასების ბრძოლას.

უკანასკნელი სხდომა

რეზოლიუციები

აღმასკომის ანგარიშის შესახებ.

პლენუმი აწონიბს კომინტერნის აღმასკომის მოქმედებას და სავსებით მიზანშეწონილათ თვლის აღმასკომის ხაზს და ზომებს ცალკე სექციებში წარმოშობილ კონფლიქტების მოსაგვარებლად.

საარბუნოსასთან დამოკიდებულების შესახებ.

შვეიცის კომუნისტურ პრესაში სარწმუნოების შესახებ მოთავსებული წერილების გამო პლენუმი კატეგორიულად აცხადებს, რომ საარწმუნოების დაფასება, როგორც კერძო საქმის, შეუძლია ბურჟუაზიულ სახელმწიფოს, მაგრამ არა კომუნისტურ პარტიას. პლენუმს დაუშვებლად მიაჩნია რელიგიურ ცრურმორწმუნეობის ნაშთების დარჩენა ხელმძღვანელ კომუნისტების აზროვნებაში და საერთო თვლის ანტი-სარწმუნოებრივი პროპაგანდის წარმოებას—სათანადო პროგრამის მიხედვით.

ბუშურ-გლეხური მთავრობის ლოზუნგის შესახებ.

კომუნისტურმა პარტიებმა უნდა სძღვეონ ცეხურ კარჩაკეტილობას. მათ უნდა წარმოიჩინონ თავისი თავი ხალხის უმრავლესობის ხელმძღვანელათ. ამ ხალხის უმრავლესობის დახმარება დასჭირდება პროლეტარიატს ბურჟუაზიის ბატონობის დამხობის დროს. მუშურ-გლეხური მთავრობის ლოზუნგი, რომელიც საშვალებას წარმოადგენს პროლეტარიატის დიქტატურის დასამყარებლად, ცხოვრებაში გატარებული უნდა იქნას ამა თუ იმ ქვეყნის პირობების მიხედვით. პროლეტარიატის გამარჯვება წარმოუდგენელია გლეხობასთან თანამშრომლობის გარეშე, ამიტომ მუშურ გლეხური მთავრობის ლოზუნგი უნდა შეიქნეს კომინტერნის ყველა სექციების მოთხოვნილება. ამ ლოზუნგის წვრილ-ბურჟუაზიულათ გაგებას, რომელიც არავითარ ანგარიშს არ უწევს გლეხური მასის დიფერენციაციას და ზოგიერთი პარტიების ცალკ სოფლის მშრომელ მასებში რევოლიუციონური მუშაობის პარლამენტარული კომბინაციებით შესაცვლელათ, კომუნისტურნი დასძლევს. დასასრულ რეზოლიუცია საჭიროთ თვლის რევოლიუციონური მუშაობის გაძლიერებას სოფლის მეურნეობის მუშებში.

ფაშიზმის შესახებ.

აღიარებს რა, რომ ფაშიზმი არის კაპიტალისტური წყობილების და ბურჟუაზიული სახელმწიფოს გახარნწის დამახასიათებელი ნიშანი და ეხება რა მისი წარმოშობის მიზეზებს ტიები კომინტერნის პრეზიდიუმს სანქციით.

რეზოლიუციათ ნორვეგიის საკითხში აღიარებს რა დამაკმაყოფილებლად აღმასკომის პოლიტიკას ნორვეგიის პარტიის მიმართ, „წინადადებას აძლევს ნორვეგიის პარტიას 1) იბრძოლოს პარტიის შიგნით ისეთ ფრაქციების დაარსების წინააღმდეგ, რომელიც გამოიწვევს პარტიის დაშლას, 2) გაატაროს პირველადი იანჩიკების გაერთიანება ტერიტორიალურ და არა წარმოებითი საფუძვლების მიხედვით, 3) დაეკალოს პროფკავშირებში მომუშავე ამხანაგებს, იხელმძღვანელონ ცეკას დირექტივებით; ცეკა კი თავის მხრივ ვალდებულია ანგარიში გაუწიოს პროფმუშაობა აზრებს, 4) აღიარონს ახალგაზრდობის ორგანიზაციის უფლებათ და მოვალეობათ რათა მან აღძრას და საკამათო საგნად გახადოს პარტიის და კომინტერნის ყველა არსებითი საკითხები და მათი შეფასების დაგვარად გამოსთქვას თავისი თვალსაზრისი, დარჩება რა იგი ამავე დროს ორგანიზაციულად დამოუკიდებელი. ახალგაზრდობის ორგანიზაცია ემარჩიოს ტფილისის პარტიის პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას. რაც შეეხება ბრძოლას მუშათა და გლეხთა მთავრობის სასარგებლოთ რეაქციონურ გლეხობასთან საპარლამენტო კომბინაციაში, ამის თავიდან აშორება შეიძლება იმ შემთხვევაში, თუ რომ ეს ბრძოლა მისაწვდომი გახდება ფართო მასებისათვის და თუ ხაზგასმით იქნება აღიარებული გლეხების მიერ ბურჟუაზიასთან კავშირის გაწყვეტის აუცილებლობა.

ეთანხმება რა სტორტინგის ფრაქციიდან ოპორტიუნისტების გამოწვევას, კომინტერნი იმედოვნებს, რომ ცეკა მისცემს კომუნისტურ ფრაქციის ნათელ რევოლიუციონურ დირექტივებს, რომელიც თავიდან აშორებს კონფლიქტებს და ფრაქციის მოქმედებას დაუკავშირებს პროლეტარულ მასების ბრძოლას.

ამბ. ზინოვიევის საგულოო სიტყვა

23 ივნისის დღის სხდომაზე რეზოლიუციების მიღების შემდეგ ტრიბუნაზე გამოდის ამხანაგი ზინოვიევი, რომელსაც მთელი დარბაზი მხურვალე, ხანგრძლივი ოვაციებით ხვდება.

თავის საბოლოო სიტყვაში ამბ. ზინოვიევი ამბობს:

„ჩვენი გაფართოებული პლენუმი კომინტერნის ერთ-ერთი უნაყოფიერესი მუშაობა იყო. ჩვენ ერთის მხრით განვიხილეთ მდგომარეობა ცალკე სექციებში, მეორე მხრით ისეთი საკითხები, რომლებსაც პრინციპიალური ნიშვნელობა აქვთ მთელი ინტერნაციონალისათვის. პირველი რიგის კითხვებიდან ყველაზე დიდი მნიშვნელობა აქვთ იტალიის, ნორვეგიის და ბულგარეთის სექციების საკითხებს. რაც შეეხება იტალიის საკითხს, ჩვენ, რომლებიც ასე მკაცრად ვაკრიტიკებდით მას, უნდა ვიღიაროთ, რომ ის ერთად ერთი იმედი და დამცველი იტალიის პროლეტარიატის. ჩვენ მუხლს ვიდრეკთ იმ ათეულ იტალიელ ამხანაგების წინაშე, რომლებმაც ოლსელათ დაიცვეს იტალიის რევოლიუციის დროში და ახლა იტალიელ ფაშისტების ციხეებში. ჩვენ ჯერ არ ვიცით თუ როგორი დამოკიდებულება გვექნება იტალიის სოციალისტურ პარტიასთან, მაგრამ ჩვენ მზად ვართ მივიღოთ ყველა ზომები იტალიის მუშათა კლასის მთლიანობის აღსადგენათ. ნორვეგიაში ჩვენ გვაქვს ერთგვარი ორგანიზაცია, რომელიც წაგვიყვანს ინგლისის მუშათა პარტიის. ეს ორგანიზაცია თუმცა თავისუფალია რეფორმისტული იდეოლოგიისგან, მაგრამ ორგანიზაციულად რეფორმისტულ პრინციპებზეა აგებული. კომინტერნის ამოცანას შეადგენს პარტიისათვის ფართე ბაზისის შექმნა და ამავე დროს ინტერნაციონალში ფედერალიზმის ყოველგვარი ნაშთების აღმოფხვრა.

ჩვენ მივიღეთ ამ პლენუმში რეზოლიუციანი, რომელიც ახასიათებს ჩვენს დამოკიდებულებას რელიგიისადმი. თუ ჩვენ არა ერთხელ ვიხილავდით ასეთს საკითხებს ამის მიზეზი მდგომარეობდა იმაში, რომ ჯერ კიდევ არ არის მივიწყებული ორ-ეროვნული ინტერნაციონალის ნაშთები და ჩვენ სრულიადაც არ უნდა გვრცხვენოდეს ამის აღიარების, რადგან საბჭოთა რუსეთის დროშის ვარშემო, ვინაიდან საბჭოთა რუსეთი მტკიცედ იცავს აღმოსავლეთის დაჩაგრული ერების ინტერესებს.

ამბ. ზინოვიევის შესახებ.

აღმასკომი ღრმა მწუხარებით იგონებს ამბ. ვორროვსკის, რომელიც დაეცა ფაშისტ ბანდიტის ტყვეთ განგმირული და მოწყდებს მთელი ქვეყნის პროლეტარიატს მიეღონ ზომები თავისი ბელადების დასაცავად. აღმასკომი მოთავონებს მიძინებულ კლასებს, რომ ის დაიხსომებს ბურჟუაზიის ძალადობის ყოველ აქტს და მას თავს დაატყდება წითელი ტერორის რისხვა.

კომინტერნის მეხუთე კონგრესი.

პლენუმი ადგენს: კომინტერნის მეხუთე კონგრესი მოწვეული იქნას 1924 წლის მარტში, როცა კომინტერნი იდღესასწაულებს არსებობის 5 წლის თავს. დღესასწაული უნდა გადაიქცეს საერთაშორისო დემონსტრაციად კომინიზმისათვის.

კომინტერნის აღმასკომის პრეზიდიუმი.

ბეტხერის წინადადებით არჩეულ იქმნა კომინტერნის აღმასკომის პრეზიდიუმი, რომელშიც შევიდენ ამხანაგები: ზინოვიევი, ცეტკინ, ტერანი, ბუხარინი, რადეკი, კოლაროვი, კატაიამა, კულინენი, ნიერატი, სუვარინი, მაკ მანუს და მაკკინი, ერთი ადგილი დაეთმო სკანდინავიის პარტიებს.

ამბ. ზინოვიევის საგულოო სიტყვა

23 ივნისის დღეს სხდომაზე რეზოლიუციების მიღების შემდეგ ტრიბუნაზე გამოდის ამხანაგი ზინოვიევი, რომელსაც მთელი დარბაზი მხურვალე, ხანგრძლივი ოვაციებით ხვდება.

თავის საბოლოო სიტყვაში ამბ. ზინოვიევი ამბობს:

„ჩვენი გაფართოებული პლენუმი კომინტერნის ერთ-ერთი უნაყოფიერესი მუშაობა იყო. ჩვენ ერთის მხრით განვიხილეთ მდგომარეობა ცალკე სექციებში, მეორე მხრით ისეთი საკითხები, რომლებსაც კაპიტალური ნიშვნელობა აქვთ მთელი ინტერნაციონალისათვის. პირველი რიგის კითხვებიდან ყველაზე დიდი მნიშვნელობა აქვთ იტალიის, ნორვეგიის და ბულგარეთის სექციების საკითხებს. რაც შეეხება იტალიის საკითხს, ჩვენ, რომლებიც ასე მკაცრად ვაკრიტიკებდით მას, უნდა ვიღიაროთ, რომ ის ერთად ერთი იმედი და დამცველი იტალიის პროლეტარიატის. ჩვენ მუხლს ვიდრეკთ იმ ათეულ იტალიელ ამხანაგების წინაშე, რომლებმაც ოლსელათ დაიცვეს იტალიის რევოლიუციის დროში და ახლა იტალიელ ფაშისტების ციხეებში. ჩვენ ჯერ არ ვიცით თუ როგორი დამოკიდებულება გვექნება იტალიის სოციალისტურ პარტიასთან, მაგრამ ჩვენ მზად ვართ მივიღოთ ყველა ზომები იტალ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კავშირეების მიერ სტამბოლისა და ხარუტეების შესაძლებელ ევაკუაციის საკითხის შესახებ.

საფრანგეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ მიიღო ინგლისის პასუხი პუანკარეს მიერ წარმოდგენილ კონცესიებისა და ვილიუტის საკითხების გადაწყვეტილების პროექტზე; ინგლისის მთავრობის აზრით, არ შეიძლება ლაპარაკი საზავო ხელშეკრულებაზე და სტამბოლის ევაკუაციაზე მანამდის, სანამ ეს საკითხები დადებითად არ იქნება გადაწყვეტილი.

ახლო აღმოსავლეთში

საფრანგეთის არმია ახლო—აღმოსავლეთში.

პარიზი. 23 ივნისი. საფრანგეთის ხენაცმა დაამტკიცა კრედიტი 220 მილიონი ფრანკის რაოდენობით საფრანგეთის არმიის შესანახად ახლო აღმოსავლეთში.

სირიის საზღვარზე.

რომი. 22 ივნისი საფრანგეთის უმაღლესმა კომისარმა სტამბოლში პროტესტი განუცხადა ადანა-ბეის სირიის საზღვარზე ოსმალეთის ჯარების დაგროვების გამო და მოითხოვა მათი გაყვანა.

რურის საკითხი

„მომხდარ ფაქტების“ პოლიტიკა ბერლინი. 23 ივნისი. ინგლისის გაზეთები გადმოგვცემენ, რომ პუანკარე ყოველ მხრივ ცდილობს გაჯიანურის მოლაპარაკება, რათა ამ ხნის განმავლობაში შექმნას მთელი რიგი ე.წ. „მომხდარ ფაქტებისა“.

„ტაიმს“-ს ეშინია სოციალური რევოლიუციის გერმანიაში.

ბერლინი. 23 ივნისი. „ტაიმს“-ი სცნობს გერმანიის გადახდის უნარიანობის საგრძნობლად შემცირებას უკანასკნელი მემორანდუმის შემდეგ. გაზეთი აღნიშნავს, რომ **მარკის კატასტროფიულმა დაცემამ შეიძლება გამოიწვიოს სოციალური რევოლიუცია გერმანიაში, რაც გაზეთის სიტყვით** [illegible]

ინგლისში

შრომის ხელფასის საკითხი.

ლონდონი. 23 ივნისი. ინგლისის პრემიერ მინისტრმა მიიღო ინგლისის მუშათა პარტიის დელეგაცია მაკდონალდის მეთაურობით. **დელეგაციამ** სთხოვა პრემიერს შეუწყოს ხელი მაღაროს მუშებისათვის შრომის ხელფასის შესახებ კანონ-პროექტის მიღებას. პრემიერმა უარი განაცხადა.

ამის გამო განსაკუთრებული მნიშვნელობა იძენდა მუშათა პარტიის კანდიდატის რობერტ სმაილის გამოსვლა დამატებით არჩევნებზე მაღაროს მუშების მხრივ. მისი კონკურენტი არის ლიბერალი ტაბორნელ, რომელსაც ოფიციალურად მხარს უჭერენ ლიბერალები.

„დელი მეილ“-ი პროტესტს აცხადებს სმაილის კანდიდატურის წინააღმდეგ და ამტკიცებს, რომ მუშათა პარტიის ბელადები იძულებულს ხდიან „მისი უდიდესი ულესობის“ მთელ ოპოზიციას—მუშათა პარტიას და ტორიდ-უნიონებს დაემორჩილონ „ფერმანოფილური“ ორგანიზაციის—მუშათა სოციალისტური ინტერნაციონალის—აღმასრულებელ კომიტეტს, რომელიც ჰამბურგში იმყოფება. ეს აღმასრულებელი კომიტეტი ავალებს მუშათა პარტიას აწარმოოს კლასობრივი ბრძოლის პოლიტიკა, რომელიც „სანამდეილეში იგივეა რაც ბოლშევიზმი“, მიუხედავად იმისა, რომ ჰამბურგის ინტერნაციონალი ვითომდა ებრძვის ბოლშევიზმს.

სმაილი აირჩიეს.

ლონდონი. 23 ივნისი. დამატებითი არჩევნების დროს პორტმანბერლენდში გავიდა მუშათა პარტიის მემარცხენე ფრთის კანდიდატი რობერტ სმაილი. გაზეთები ამას თვლიან მუშათა პარტიის დიდ გამარჯვებად. იმ დროს როცა კონსერვატორებს და ლიბერალებს სელდებიან მომხრეები, მუშათა პარტია ადიდებს თავის ხმებს.

სმაილმ შემდეგის დეკლარაციით მიმართა ამრჩეველებს: „ამ ეტაპად კაპიტალიზმის პოლიტიკამ გამოიწვია კონფლიქტი რუსეთთან.

თუ მე დავბრუნდი პარლამენტში, მე მთელის ჩემი ძალლონით წინააღმდეგობას გაუწევ კერზონის პოლიტიკას და მხარს დაუჭერ მუშების მოთხოვნილებებს, რომლებიც გამოიხატება საბჭოთა მთავრობის ცნობაში“.

ემზადებიან ბრძოლისათვის.

ლონდონი. 23 ივნისი. ლიბერალური პარტიის ყოფილმა მდივანმა კაპიტანმა დესტმა განკუეტა განაცხადა, რომ ლიბერალური პარტია უნდა გადაიქცეს დიდი ნაციონალური პარტიის მემარცხენე ფრთათ, რომლის დანაშულება იქნება ბრძოლა სოციალიზმთან. დესტი მუშუოდებს ლიბერალებს შეამტკიცონ თავისი რიგები სოციალისტებთან საბრძოლოთ.

ინგლისის მაღაროს მუშები უერთდებიან პროფინტერნს.

ლონდონი. 23 ივნისი სამხრეთ-უელსის მაღაროს მუშების კონფერენციამ დადგინა კენჭი უყაროს პროფინტერნთან შეერთების საკითხს.

უმუშევრების რიცხვი.

ლონდონი. 23 ივნისი. უმუშევრების რიცხვი ინგლისში 11 ივნისისათვის უდრის 1.200.000.

მდგომარეობა პოლონეთში

პოლონეთის საგარეო პოლიტიკა.

ვარშავა. 22 ივნისი. პოლონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სეიმის საგარეო საქმეთა კომისიაში წარმოთქვა სიტყვა პოლონეთის საგარეო პოლიტიკის შესახებ. მინისტრმა აღნიშნა, რომ ხმები პოლონეთის აგრესიულობის შესახებ საბჭოთა რუსეთის და პირველ ყოვლისა საბჭოთა უკრაინის მიმართ ვრცელდება მტრულად განწყობილი ელემენტების მიერ. მინისტრის სიტყვების მიხედვით, პოლონეთი თავის მეზობლების მიმართ იჩენს მშვიდობიანობის მოყვარეობას.

დანციგში პოლონეთს სურს თავის უფლებების აღდგენა, ხოლო ის არ ფიქრობს წაართვა დანციგს თავისუფალი ქალაქის ხასიათი. სარეპარაციო საკითხი უნდა გადაიჭრეს ხელსაყრელ პირობებში საფრანგეთისა და ბელგიისათვის.

პოლონეთ-რუმინეთის კავშირი ემსახურება საყოველთაო მშვიდობიანობის იდეიას.

პოლონეთ-ოსმალეთის მოლაპარაკებას უნდა მოჰყვეს სასურველი შედეგები.

ბულგარეთის ამბების მიმართ პოლონეთი იცავს სრულ ნეიტრალობას.

ივლისში პოლონეთი მონაწილეობას მიიღებს ბალტიის კონფერენციაზე რიგაში. პოლონეთი ხელს არ აიღებს თავის ინტერესების დაცვაზე შემელის საკითხში, რომელიც შეადგენს ბალტიის საკითხის ნაწილს.

სეიმის წრეებში აღნიშნავენ, რომ თავის სიტყვაში მინისტრი ცდილობდა მიეჩქმალა პოლონეთის მთავრობის საგარეო პოლიტიკაში არსებული მტკივნეული ადგილები.

გალაშკრება შავი ბირეის წინააღმდეგ.

ვარშავა. 22 ივნისი. პოლონეთის მთავრობამ დაიწყო გალაშქრება შავი ბირეის წინააღმდეგ. მოხდა მასიური დაპატიმრებანი, უცხოეთის ვალიუტის კონფისკაციით. პოლონეთის გაზეთები აკრძალული აქვთ ცნობების გამოქვეყნება შავი ბირეის კერსის შესახებ.

ფინანსთა მინისტრის არაოფიციალური განკარგულებით ბანკებში და წესებულია იძულებითი კურსი-დაახლოვებით 110,000 მარკა დოლარზე. საფინანსო კომისიაში გრაბსკიმ განაცხადა, რომ გადაჭრილმა ზომებმა შავი ბირეს წინააღმდეგ მოიტანა დადებითი შედეგები.

პოლონეთის მრეწველობა.

ვარშავა. 22 ივნისი. „ნაშაურიერ“-ი სწერს, რომ პოლონეთის მრეწველობის მთელი ისტორია ამტკიცებს, რომ პოლონეთს ესაჭიროება აღმოსავლეთის ბაზრები. გაზეთი მოითხოვს დაჩქარებული იქნეს მოლაპარაკება რუსეთთან, რათა გადალახული იქნეს კედელი, რომელიც ყოფს პოლონეთს აღმოსავლეთის ბაზრებისაგან, რომლის გარეშე შეუძლებელია პოლონეთის ეკონომიური მდგომარეობის გაუჯობესება.

პოლონეთის მაკის კურსის დაცემა.

ვარშავა. 20 ივნისი. პოლონეთის მარკის კურსის დაცემა გრძელდება. მთავრობის განკარგულებით ყველა საფინდო ბირეები დაიხურა. ბანკების აეკრძალათ გარიგებათა დადება უცხოეთის ვალიუტით, რომელიც უნდა ჩაბარონ პოლონეთის საკრედიტო კასებში.

სიძვირის ზრდის გამო სამრეწველო რაიონებში მოელიან გაფიცვას. ლონდონში მდგომარეობა გართულებულია. ოპოზიციამ, ისარგებლა რა მთავრობის გართულებულ მდგომარეობით, გაიღაშქრა კაბინეტის წინააღმდეგ. ბრალს სდებს რა მას ფინანსიურ კატასტროფაში.

ბრძოლა ეროვნულ უმცირესობასთან.

ვარშავა. 22 ივნისი. ეროვნულ უმცირესობათა სეიმის წრეებში შეტყვეს, რომ პოლონეთის მთავრობას განზრახული აქვს გააბათილოს ეროვნულ უმცირესობათა ყველა მანდატები, სადაც კი დეპუტატები გასულან არა პოლონელები, მაგ. ვოლინსა და სხვა ადგილებში.

რუსეთი და იაპონია

კონფერენციისათვის.

მოსკოვი. 23 ივნისი. განზრახულ რუსეთ იაპონიის მე-3 კონფერენციაზე რუსეთის მრივ ოფიციალურ წარმომადგენელად იქნება ამბ. იოფეი. იაპონიის წარმომადგენლად იქნება კავაკამი, რომელსაც კ ოგათ იცნობენ რუსეთის დიპლომატიურ წრეებში. პოლონეთში ელჩით ყოფნის დროს კავაკამას ხშირად ქონია მეგობრული ბაასი პოლონეთში მაშინ რუსეთის წარმომადგენელად მყოფ კარახანთან. იაპონიაში დაბრუნების დროს, კავაკამამ გაიარა რუსეთში და ინახულა ამბ. კარახანი იაპონიაში ჩასვლისას, კავაკამამ გულწრფელ და მეგობრულ გრძნობებით აღსავსე წიგნი გამოსცა საბჭოთა რუსეთის შესახებ. კავაკამას პრესაში ხშირად გამოუთქამს აზრები იაპონიის საბჭოთა რუსეთთან დაახლოვების შესახებ.

შვეიცია და რუსეთი

რუსეთის ხის დამმუშავებელი მრეწველობის მუშების დელეგატები შვეიცარიაში.

რიგა. 23 ივნისი. რუსეთის ხის დამმუშავებელი მრეწველობის მუშების დელეგატებს კ ბანოვს და ისაკოვს დიდის ზეიმით შეხვდნ შვეიცარიის ხე-ტყის სახერხი ქარხნების მუშების კონფერენციაზე, მათ სიტყვებს ხმა ეძლ ოფიციები ხედებოდნენ, ერთხმად მიღებულ რეზოლიუციაში ყრილობამ კაყაფილება გამოსთქვა რუსეთის დელეგატების მოწვევის გამო და დადგინა გაგზავნოს დელეგატები რუსეთის ხის დამმუშავებელი მრეწველობის მუშათა წარმომადგენლების ყრილობაზე მოსკოვში. ყრილობამ გამოსთქვა სურვილი, რუსი ამხანაგები მიღებული იქნენ საერთაშორისო კავშირში.

რუსეთი და პოლონეთი

პოლონეთი და რუსეთი

ვარშავა. 22 ივნისი რუსეთ—ინგლისის კონფლიქტის მშვიდობიანად დამთავრებამ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა პოლონეთის პოლიტიკურ წრეებზე, რომლებიც ფიქრობენ, რომ ეს გარემოება განამტკიცებს რუსეთს. მთავრობის წრეებში მოუთმენლად მოელიან იმას, თუ საბჭოთა მთავრობა როგორ შეხვდება პოლონეთის მთავრობის სურვილს ეკონომიური ურთიერთობის დაჭერისათვის

ამ უკანასკნელ დროს ლონდონის გაზეთები მოითხოვენ გადამწყვეტ ნაბიჯებს რუსეთის ბაზრებთან დაახლოვების საკითხში. გაზეთები ფიქრობენ, რომ პოლონეთის მთავრობამ უნდა მოსპოს ყოველგვარი დაბრკოლებები ამისათვის.

სხვადასხვა ამბები

საფრანგეთი

ბარტის საკონფერენციო განიფესტაცია.

პარიზი. 20 ივნისი. პარიზის მუნიციპალიტეტში, **პარიზის განაპირა უბნების მუნიციპალიტეტების ხაზეიმო მიღების დროს, შინაგან საქმეთა მინისტრის თანდასწრებით ქალაქის ხმოსნებმა-კომუნისტებმა** [illegible]

ტის საპატივსაცემოდ მანიფესტაცია გამართეს; მანიფესტანტები შეიარაღებულ ძალით იქნენ გამოყვანილი დარბაზიდან. გამოსვლის დროს ისინი ინტერნაციონალს მღეროდენ.

იტალია.

ფელვარება რკინის-გზელთა შორის.

რომი. 20 ივნისი. იტალიის რკინის-გზელთა შორის დაიწყო მელვარება. რომში დაითხოვეს ხამხურიდან 2 500 რკინის-გზელი.

ბალკანეთი.

ხაბერძნეთი არ მოახდენს ჯარების დემობილიზაციას.

ვენა. 20 ივნისი. ბალკანეთზე გამოფრქვეული მდგომარეობის გამო, საბერძნეთის მთავრობამ დაადგინა არ მოახდინოს ჯარების დემობილიზაცია საბერძნეთ-ოსმალეთის საზავო ხელშეკრულების დადების შემდეგაც კი.

ლტოლვა საბჭოთა რუსეთისაკენ.

ვენა 21 ივნისი. მცირე ანტანტის მიერ საბოლოო ჟარის განჯიდების გამო დიპლომატიური ჩარევის შესახებ ბულგარეთის საქმეებში და იმ განკარგულებულ მდგომარეობის გამო, რომელშიაც მოექცა სამხრეთ სლავეთი ამ საკითხში, იქ უფრო და უფრო გრძნობენ საბჭოთა რუსეთთან შეთანხმების აუცილებლობას. დემოკრატების ლიდერმა პრიბიჩევიჩმა სკუპჩინაში მოითხოვა მთავრობისაგან განმარტება იმის შესახებ, რატომ არ არის აქამდი განახლებული დამოკიდებულება საბჭოთა მთავრობასთან.

ამერიკა.

ამნისტია პოლიტიკურ დამნაშავეთ.

ნიუ-იორკი. 23 ივნისი. ალიასკაში გამგზავრების წინ გარდინგმა ამნისტია გამოაცხადა 72 დამნაშავისა, მათ შორის 8 პოლიტიკური დამნაშავეთა უმეტესობა მუშათა კავშირის წევრია. ამ კავშირის უფრო რევოლიუციონურ 20 წევრს ამნისტია არ შეეხო, რადგანაც იუსტიციის დეპარტამენტმა განაცხადა, რომ ზემოხსენებული პირნი ხელს უწყობდნენ საკუთარების დანგრევას და მხურვალე აგიტაციას იწიოდნენ, რათა არავის შეესრულებინა მთავრობის განკარგულებანი და ხელი შეეშალათ ომის წარმოებისათვის.

ამერიკა.

ამერიკელ ფინანსისტის განცხადება.

ნიუ-იორკი. 23 ივნისი. ამერიკელმა ფინანსისტმა ბერნერდ ბორუხმა, რომელიც ვილსონის პრეზიდენტობის დროს სამხედრო მრეწველობის ბიუროს სათავეში იდგა, განაცხადა, რომ რუსეთის მალე დაუბრუნდება დიდძალი ზეამეტი ხორბალი და მეტოქეობას გაუწევს ამერიკის სასოფლო-მეურნეობასაო.

საერთაშორისო მუშათა მოძრაობა

მუშების გამარჯვება.

ბერლინი. 19 ივნისი. პროფკავშირების მოლაპარაკება ფინანსთა სამინისტროსთან სახელმწიფო წარმოებების მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის შრომის ხელფასის გადიდების შესაებ შეთანხმებით გათავდა; შეთანხმების ძალით, შრომის ხელფასი გადიდებული იქნება 100 პროცენტით. მტკიცე ტარიფების შესახებ შეთანხმება ჯერ არ მოხდარა.

გაფიცვები ბრანდენბურგში.

ბერლინი. 19 ივნისი. ბრანდენბურგში გაფიცვების ტალღა კვლავ გაძლიერდა. მთელ რიგ წარმოებებმა შესწყვიტეს მუშაობა. გაფიცვების მოსწყობი კომიტეტი მოითხოვს საკონტროლო კომისიის დანიშვნას პროდუქტებზე ფასების მოსაწესრიგებლად და თავდაცვის პროლეტარულ ჯგუფების ცნობას.

დატუხალებანი ამერიკაში.

ნიუ ორკი. 19 ივნისი. პატუხურგში დაატუსაღეს სამთო—მადნო მრეწველობის გაერთიანებულ მუშების საერთაშორისო კომიტეტის მდივანი ტომას მეიერსკოუ; **მას აკუანყების მოწყობას აბრალებენ.**

ეროვნული ბანკი

საქართველო

სატყეო მრეწველობა აჭარისტანში

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

აჭარისტანის ტყეები ამ ჟამად სავსებით, შესწავლილ-აღრიცხულია და ამ ახლო მომავალში დაიწყება მათი ფართე ექსპლოატაცია.

ბათომის ქალაქის კომუნალური მეურნეობის სატყეო განყოფილება მოლაპარაკებას აწარმოებს მიწად-მოქმედების კომისარიატთან აჭარისტანის ტყეების განსაზღვრული რაიონების ექსპლოატაციისათვის.

უმთავრესად დამუშავებული იქნება ნაძვის ხე და „რეზინატის“ ძვირფასი მცენარე. ისარგებლა რა მოსკალური ინსტრუმენტები კეთდება.

სატყეო განყოფილებას ცნობები აქვს, რომ რ. ს. ფ. ს. რ. მრავალ ადგილებიდან მას დიდძალ სატყეო მასალებს დაუკვეთენ. ამ ჟამად მოლაპარაკება სწარმოებს ბაქოს ნავთის სამრეწველო დაწესებულებებთან ხე-ტყის დასამზადებლად.

დამზადებული ხე-ტყის დიდძალი რაოდენობა გაეტანება ოსმალეთში; ამის შესახებ მოლაპარაკება უკვე სწარმოებს.

ხე-ტყის ქარხანა გაცხოველებულ მუშაობას აწარმოებს. ქარხანაში მუშაობს 140-მდე მუშა-მოსამახურე.

მიმდინარე წლის იანვრიდან დამოკიდებული, სატყეო განყოფილების წმ. ნდა მოგება უდრის—483 მ. 64 კ. ოქროთი.

დღემდე სხვა და სხვა რაიონებში დამუშავებულია 11 747,75 კვ. ვერ. მასალა, 8 ვაგონი ბიტონი, საწვავი შეში—43 კუბ. საჟენი.

ხე-ტყის ქარხანაში დახერხილია—4.180 კვ. ვერშოკი. გაყოფილ იქმნა—4.180 კვ. ვერ. დამზადებული მასალა და 153 კუბ. საჟ. შეში.

ამ ჟამად სხვა და სხვა რაიონებში სწარმოებს მუშაობა სატყეო მასალების დასამუშავებლად შავი ზღვის ტრანსპორტის რემონტისათვის. ნაწილი მასალებისა უკვე დამზადებულია.

სწარმოებს რ. ს. ფ. ს. რ. სახელმწიფო უწყებათა დანაკვეთების დამზადება ლენინოზის მასალაზე, იარაღისათვის და ჰაეროპლანების ნაწილებისათვის. მასალის ნაწილი მზადდება საქართველოს სხვა და სხვა რაიონებში, ხოლო მისი დახერხვა დამუშავება ხდება საპილაოს, ხონის, საქეგაოხის და ბათომის ხე-ტყის ქარხნებში.

ბათომის ქარხანაში აკეთებენ ახალ დაზგებს ხერხებისათვის და სწარმოებს ნავთის მამოძრავებელის შეკეთება, რომელიც ელექტროული ენერგიის დიდ ეკონომიას გამოიწვევს.

ქარხნის მუშათა მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია.

მიწად-მოქმედების კომისარიატი ქალაქის კომუნალური მეურნეობის სატყეო განყოფილებასთან ერთად აწარმოებს ენერგიულ მუშაობას ტყეების რაციონალური ექსპლოატაციისათვის, საეკსპორტოთ.

ეს მუშაობა მოშავალში გაფართოვდება, რაც დიდ შემოსავალს მისცემს აჭარისტანის მიწად-მოქმედების უწყებას.

აჭარა.

ბათომი.

ბათომი. 23 ივნისი. აჭარის საბალხო კომისართა საბჭომ გაათანასწორა საფუთო გადასახადი ზღვით და რკინის-გზებით შემოტანილ საქონელზე.

მანდარინი.

ბათომი. 23 ივნისი. იმ საცხენებისა და ეგზემპლარების გამო, რომელიც იქნ[illegible]სის პირველ რიცხვებში იყო, მანდარინის ხეები თითქმის ყველა გაფუჭებულია და მიმდინარე წელში მოსავალი ცუდი იქნება.

ამხ. მალიშევი ბაქოში.

ბაქო. 23 ივნისი. ნიეეგოროდის ბაზრობის კომიტეტის თავმჯდომარე ამხ. მალიშევი ბაქოში ჩამოვიდა. ამ დღეებში, ამის გამო, მოხდება ფართო თათბირი სპარსელი ვაჭრებისა, რომელზედაც ამხ. მალიშევი მოხსენებას გააკეთებს ნიეეგოროდის ბაზრობის მნიშვნელობის შესახებ, როგორც რუსეთ-აღმოსავლეთის მთავარ სავაჭრო პუნქტისა. ამხ. მალიშევი შეეხება აგრეთვე ნიეეგოროდის 1922 წ. ვაჭრობის შედეგებს და მომავალ აგვისტოს 1-ში განზრახულ ბაზრობის პერსპექტივებს.

ამხ. მალიშევის ჩამოსვლის უმთავრესი მიზანია ნიეეგოროდის ბაზრობაზე სპარსეთის ვაჭრების მიზიდვა და მათი საქონლის გადაგზავნის მოწესრიგება. აზერბაიჯანის მთავრობა და სავაჭრო წრეები დიდის თანაგრძნობით შეეგებნენ ამ განზახულებას და გულითადი სურვილი გამოსთქვეს ამ საქმეში ხელის შეწყობისა. გამოძართა თათბირი, რომელსაც დესწრებენ წარმომადგენელნი მთავრობისა, აზერ. რესპ. პასუხისმგებელი ეკონომისტი მეშაკანი და მსხვილი ტრესტების წარმომადგენელნი. შეშუშავდა მთელი წყება საკითხებისა, რომელთა გარკვევაც ხელს შეუწყობს ვაჭრების მიზიდულობას ნიეეგოროდის ბაზრობისაკენ.

აზერბაიჯანის სახალხო კომისართა საბჭოსთან დაარსდა აზერბაიჯანის პასუხისმგებელ მოღვაწეთაგან შემდგარი კომისია, რომელიც ხელს შეუწყობს ნიეეგოროდის ბაზრობაზე მონაწილეობის მიღების პრაქტიკულ საქმეს.

აზერბაიჯანი.

ნავთის ამოღება ნახევარ თვეში.

ბაქო. 23 ივნისის პირველ ნახევარში ბაქოს ყველა სამრეწველო ადგილებში ამოუღიათ სულ 9,091,000 ფუთი ნავთი. საქაჩაგში მოზვეულია 6,024,000 ფუთი. საქაჩაგიდან მიღებულია 5,957,000 ფუთი, დაწმენდილია 1,481,000 ფუთი. ჩაბურღულია 1,245 საჟენი.

სომხეთი

სტუდენტების კლუბი.

ერევანი. 23 ივნისი. ერევნის სტუდენტობა ახლო მომავალში აარსებს სტუდენტთა კლუბს. ამ კლუბს დაეთმობა კომუნისტური ახალგაზრდობის კომიტეტის ძველი კლუბის ბინა.

სრულიად რუსეთის გამოფენაზე.

ერევანი. 23 ივნისი. ერევნის უნივერსიტეტის სასოფლო-სამეურნეო ფაკულტეტის პირველ და მეორე კურსის სტუდენტები მიემგზავრებიან მოსკოვის სასოფლო სამეურნეო გამოფენაზე.

პარტიული ცხოვრება

ქალაქის და სოფლის კავშირის მიზანი.

ქალაქის და სოფლის კავშირის მისაღწევთ მრავალი გზებია, მაგრამ მისი პრაქტიკულად განხორციელება ძალიან გაძნელებულია. წინად მუშებს ამ საერთოდ ქალაქის მცხოვრებთ მხოლოდ ინდივიდუალური კავშირი ჭონდათ სოფელთან, მაგრამ დღის საბჭოთა ხელისუფლება და კომპარტია თავის დამკვრელ ამოცანათ ისახავს, ქალაქის და სოფლის მეშიდრო კავშირის განხორციელებას. ეს კავშირი ყოველნაირ დარგებს უნდა შეიხებოდეს. სოფლის ყოველგვარი ნაკლი და სიღუხჭირე გაცხოველებულ ბოლოს ამ ორივ ნაწილ ბოლოს ამ ორივ ნაწილ ბოლოს ამ ორივ ნაწილ

საბჭოდ სახელმწიფო ტრუსტების ნაწარმოების გავრცელება საქართველოში და სომხეთში. საზოგადოების ცენტრალური სამმართველო იმყოფება ხარკოვში. აღნიშნული საზოგადოება წარმოადგენს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს სავაჭრო დაწესებულებას, რომელიც აერთიანებს ისეთ საკმაო მოზრდილ ტრუსტებს, როგორიც არიან უკრაინის ქაღალდის მანქანების საალმშენებლო, ხე-ტყის და სხვა ტრუსტები. საზოგადოებას აქვს ნაგენტორები მრავალ ქალაქებში. ამიერ-კავკასიაში მან საგენტო გახსნა მხოლოდ ტფილისში.

შავი-ქვის ამოღება და ექსპორტი 1928 წ. მაისის განმავლობაში.

შავი-ქვის ამოღება მაისის განმავლობაში გამოიხატება შემდეგ ციფრებში: კავკასიის მადანის ამხანაგობის მიერ ამოღებულია 620,910 ფუთამდე; ჭიათურის შავი-ქვის მრეწველთა საკავშირონერო საზოგადოების მიერ—64,000 ფ. და დანარჩენი არტელების მიერ—5,000 ფ., სულ 689,410 ფუთი. ამ რიგად კავკასიის მადანის საზოგადოების უწილეს მთელი ამოღების 90 პროცენტი. ეროი მოზის საშოალო ნაყოფიერება დღეში ეურის 55 ფუთს. მოღებულია სარეცხავ ფაბრიკებში სულ 1,342,178 ფუთი მადანი; ფაბრიკებიდან მიღებული გარეცხილი მადანი ეურის 896,620 ფუთს, აქედან ჭიათურის შავი-ქვის მრეწველთა საკავშირონერო საზოგადოებას ეკუთვნის 417,479 ფ. (46,5 პროც.), ხოლო კავკასიის მადანის ამხანაგობას 36,852 ფ. (41,1 პროც.). მაისის განმავლობაში გატანილია საზღვარ - გარეგ: საფრანგეთში—749,038 ფ., ინგლისში—692,327 ფ. და გოლანდიაში—363,700 ფ., სულ 1,805,065 ფუთი, აქედან გარეცხილი მადანი შეადგენს 1,007,588 ფუთს.

ს. მ. უ. ს. ეკონომიურ განყოფილებაში.

ამ მიზნით, რათა გამორკვეული ყოფილიყო მოსკოვის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე გასაგზავნი ექსპონატების რიცხვი და წონა და საერთოდ საამისო მუშაობის მსვლელობა, შესდგა ს. მ. უ. ს. იმ განყოფილებათა წარმომადგენლებით თათბირი, რომლებიც მონაწილეობას ღებულობენ გამოფენაზე მოხსენებებიდან გამოირკვა, რომ მუშაობის 75 პროცენტი უკვე შესრულებულია, რისთვისაც თათბირმა შესაძლებლად სცნო დაამთავროს ექსპონატების დამზადება ივლისის პირველ რიცხვებში.

„26 კომუნარი“-ს სახელმწიფოს ტყავის ქარხანა.

№ 2 ტყავის ქარხნისაგან, რომელიც დაკეტილი იყო დღემდე, შეს დგა „26 კომუნარის“ სახელობის არტელი. არტელი დაამტკიცა შრომის სახალხო კომისარიატის ცენტრალურმა კომიტეტმა. გამგეობა უკვე არჩეულია და ამ დღეებში ქარხანა დაიწყებს მუშაობას.

ამიერ-კავკასიის სახურავათა სახალხო კომისარიატში.

რ. ს. ფ. ს. რ. სასურსათო სახალხო კომისარიატმა მისცა ამიერ-კავკასიის სასურსათო სახალხო კომისარიატს 800 ათასი ფუთი მარცვლეული. ამ მარცვლეულის ტრანსპორტის მოსაწყობად როსტოვში გაეგზავნა ამიერ-კავკასიის სასურსათო სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი თანამშრომლებთან; ამას გარდა გაგზავნილია ფული საორგანიზაციო მუშაობისათვის და ტომრები. ასეთი დიდი რაოდენობით მარცვლეულის მიღება დიდ გავლენას მოახდენს ამიერ-კავკასიის ბაზარზე მარცვლეულის პროდუქტის გაიაფების მხრივ.

ტფილისის ბადატანა ამიერ-კავკასიის რკინის გზებზე 1928 წ. მაისის განმავლობაში.

მთელი სატრანსპორტო მუშაობა ამიერ-კავკასიის რკინის გზაზე მაისის განმავლობაში გამოიხატება 445 ვაგონის გადატანით დღე და ღამეში; ამ რაოდენობას შეადგენდენ: დატვირთვა—295 ვაგ. ჩასმა 54 ცისტერ. და ვაგონების მიღება ვლადიკავკაზის გზიდან—96.

ტვირთების მიხედვით ვაგონების რაოდენობა ნაწილდება ამ გვარად: შავი-ქვა 2657 ვაგ. ნავთის პროდუქტი—1667, შეშა—433, სურსათი—302, პური-მარცვლეული—264, თივა და ფურაჟი—262, ფქვილი 181, სამეურნეო და სხვა დაუსახელებელი ტვირთები—1134.

აღნიშნული თვის განმავლობაში წინანდელ თვესთან შედარებით შავი-ქვის გადაზიდვა შემცირდა თითქმის 1000 ვაგონით, რაც აიხსნება ჭიათურის შტოს დაზიანებით 13 ვერსის მანძილზე, რამაც გამოიწვია მოძრაობის შეჩერება ორი კვირით.

საქართველო მოსკოვის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე

ა. | წ. 21 ივნისს ს. მ. უ. ს ეკონ. განყოფილებაში კოლეგიის წევრ. ინ. მამასახლისშვილის თავმჯდომარეობით გაიმართა ს. მ. უ ს. იმ განყოფილების წარმომადგენელთა თათბირი, რომელნიც მონაწილეობას იღებენ მოსკ. სასოფლო-სამეურნეო და შინაწარმოება-მრეწველობის გამოფენაზე. თათბირის მუშაობი იყო გამოერკვია [illegible] ექსპონატების საერთო წონა და რაოდენობა, ექსპონატების დასამზადებელ მუშაობის მიმდინარეობა დამთავრების დრო და აგრეთვე გამოფენასთან დაკავშირებულ საკითხების განხილვა.

ს. მ. უ. ს. საგამოფენო კომიტეტის წარმომადგენელმა ინ. ტროიცკიმ გააკეთა ინფორმაციული ხასიათის მოხსენება ექსპონატების განრიგების, ჩალაგების და გაგზავნის შესახებ საგამოფენო კომიტეტის ინსტრუქციების მიხედვით.

ახრთა გაცვლა-გამოცვლის და ს. მ. უ. ს. სხვადასხვა განყოფილებაში დასამზადებელ მუშაობის შესახებ მოხსენების მოსმენის შემდეგ გამოირკვა რომ ბევრ განყოფილებაში საგამუშაოთ 75 პროცენტი უკვე შესრულებულია. თათბირმა შესაძლებლად სცნო დაამთავროს ექსპონატების დამზადება ივლისის პირველ რიცხვებში.

„26 კომუნარი“-ს სახელმწიფოს ტყავის ქარხანა.

№ 2 ტყავის ქარხნისაგან, რომელიც დაკეტილი იყო დღემდე, შეს დგა „26 კომუნარის“ სახელობის არტელი. არტელი დაამტკიცა შრომის სახალხო კომისარიატის ცენტრალურმა კომიტეტმა. გამგეობა უკვე არჩეულია და ამ დღეებში ქარხანა დაიწყებს მუშაობას.

ამიერ-კავკასიის სასურსათო სახალხო კომისარიატში.

რ. ს. ფ. ს. რ. სასურსათო სახალხო კომისარიატმა მისცა ამიერ-კავკასიის სასურსათო სახალხო კომისარიატს 800 ათასი ფუთი მარცვლეული. ამ მარცვლეულის ტრანსპორტის მოსაწყობად როსტოვში გაეგზავნა ამიერ-კავკასიის სასურსათო სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი თანამშრომლებთან; ამას გარდა გაგზავნილია ფული საორგანიზაციო მუშაობისათვის და ტომრები. ასეთი დიდი რაოდენობით მარცვლეულის მიღება დიდ გავლენას მოახდენს ამიერ-კავკასიის ბაზარზე მარცვლეულის პროდუქტის გაიაფების მხრივ.

ტფილისის ბადატანა ამიერ-კავკასიის რკინის გზებზე 1928 წ. მაისის განმავლობაში.

მთელი სატრანსპორტო მუშაობა ამიერ-კავკასიის რკინის გზაზე მაისის განმავლობაში გამოიხატება 445 ვაგონის გადატანით დღე და ღამეში; ამ რაოდენობას შეადგენდენ: დატვირთვა—295 ვაგ. ჩასმა 54 ცისტერ. და ვაგონების მიღება ვლადიკავკაზის გზიდან—96.

ტვირთების მიხედვით ვაგონების რაოდენობა ნაწილდება ამ გვარად: შავი-ქვა 2657 ვაგ. ნავთის პროდუქტი—1667, შეშა—433, სურსათი—302, პური-მარცვლეული—264, თივა და ფურაჟი—262, ფქვილი 181, სამეურნეო და სხვა დაუსახელებელი ტვირთები—1134.

აღნიშნული თვის განმავლობაში წინანდელ თვესთან შედარებით შავი-ქვის გადაზიდვა შემცირდა თითქმის 1000 ვაგონით, რაც აიხსნება ჭიათურის შტოს დაზიანებით 13 ვერსის მანძილზე, რამაც გამოიწვია მოძრაობის შეჩერება ორი კვირით.

საბჭოთა პროპაგანდა

ფინანსიური განყოფილება. შედგენილია 1922 წლის ანგარიში. გამოყენებულია ბალანსი ა. წ. პირველი მაისისათვის. ბუმაღალტერია კარგათ შეუმაბამ. ანგარიში სწორმოებდა ოქროს მანეთებში, ახლა კი ჩერონცებით.

2. საგაჭრო განყოფილება.

გამშეულია კომერციული კავშირი ცენტროკავშირთან მოსკოვში, ცენტროსოიუზის ამიერ-კავკასიის განყოფილებასთან, სახელმწიფო ბანკთან და სხვა. თუ 1922 წლის მთელი ბალანსი უდრიდა 271.619 მანეთს, 1923 წლის პირველი ოთხი თვის მარტო საქონლის ბრუნვა (მათომის განყოფილების გამოკლებით) უდრის 230,218 და 40 კ. ოქროთი. ამ ხანის განმავლობაში დაიხარჯა—28,996 მ. 43 კაპ. რაც შეადგენს მთელი ბალანსი უდრიდა საქონლის (195.280 მ) 15 პროც. ეს პროცენტი არ არის დიდი თუ მხედველობაში მივიღებთ იმას, რომ საავჭრო ოპერაციები მომავალში უფრო გაიზრდება.

3. ნაწარმოო განყოფილება.

ძველი წარმოებიდან ახალმა გამგეობამ დაბერა, როგორც დეფიციტიანი, მექანიკური სახელოსნოები და ცეკავშირი.

თანახმად ცეკავშირის გამგეობის დადგენილებისა, ახალციხეში გაგზავნილ იქნა ამხ. ა. დუდუჩავა, რომელსაც დაეკვალ დახმარება აღმოჩენილ ახალციხე ახალქალაქის მაზრებში ყოფილ კოოპერატივებისათვის, რომლებიც გამოიხატებოდა ინსტრუქციების და საქონლის მიწოდებაში. ამხ. ა. დუდუჩავას ძალიერ ცუდ პირობებში მოუხდა მუშაობა, ვინაიდან მაზრებში კოოპერატივები ძალიან ცოტა იყო და რაც იყო ისიც სუსტი.

ამხ. დუდუჩავას მეთაურობით ახალციხეში გაიხსნა განყოფილება. გახსნისთანავე ინსტრუქტორი ბაკურია იწყებს თვეში ორგანიზაციულ მუშაობას და მასთან ერთად გროვდება საკმაოდ ცეკავშირის გამგეობის [illegible] ნაწილი. ამ [illegible] ბაზაზე [illegible] ბაზაზე [illegible] ბაზაზე

სამშაბათი 25 ივნისი 1923 წ. № 144

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბუშათა ცხოვრებიდან

ბესო მაისურაძის იუბილეზე

შაბათს რუსთაველის სახლში ვნახე სასწაული:
მუშა—ბესოს ამშვენებდა
ზეიმ სამკაული.

ტრიბუნაზე ასულიყო
მორთულ-მოკაზული,
დასვენებას მოელოდა
შრომით მოღლილი.

ყველა მოხიბლული იყო,
კოცნით ულოცავდა,
მტირსაც კი გაახარებდა
გულს აუტოკებდა.

მაგრამ ერთმა დაკვირვებამ
შემომფინა „ოალხი“,
სადღაც გადამალულიყო
ძველი რწმენის ხალხი!

ალბათ იმათ „ცალმხრივობა“
კვალად გულში ჰქონდათ...
ტარტაროზებს სამოთხეში
აბა რა უნდოდათ?

თუმცა მათი იქ არ ყოფნით
არაფერი გვაკლდა,
დარბაზი სულ სავსე იყო,
ყველაფერი გვახლდა.

მუშა გიგო ხეჩუაშვილი.

დაუფარველი მოვლენა

(თამბაქოს ტრესტის საყურადღებოდ)

ჩვენს 1 სახელმწიფო თამბაქოს ქარხანაში, ერთ სამწუხარო და ტრესტისთვის საზარალო მოვლენას აქვს ადგილი, მოგახსენებთ გილზების უზომო და დაუზოგველად განადგურებაზე ქარხნებში. აღნიშნული მოვლენა შემდეგ პირობებში ხდება: პაპიროსის ჩამლაგებელი მუშა—თავის მუშაობის დროს გადაარჩენს ცოტათი დაზიანებულ პაპიროსებს. ამოიღებს იქიდან თამბაქოს და ცარიელ გილზებს, შეინახავს მაგივრად, იქვე სანაგვე აუზებში უკარავს თავს. ამბაირად დღეში სულ უსარგებლოდ იკარგება 10,000-მდე გილზი. და ეს ხდება მაშინ, როდესაც ამ გილზების გამოყენება შეიძლება თუ მანქანით არა, ხელის საშუალებით გატენით მაინც. ასეთივე პირობებში იკარგება პაპიროსის კარობკები, დღეში 5000 ცალამდე. ასეთივე ამბავი ხდება სხვა ქარხნებშიც და ეს მაშინ, როდესაც უსახსრობის გამო ფაბრიკა-ქარხნებში შტატების შეკვრება გაყავთ. ადვილად წარმოსადგენია, რომ ამოდენა გილზები და კარობკები იქნეს გამოყენებული — თითო ქარხანაში სამი ოთახი მუშა მაინც შერეებოდა თავის საქმეს და უშუშვრობაც შემცირდებოდა.

მუშა-ბაბუა.

ელექტრონის სადგურში

პირველ საბჭოთა ელექტრონის სადგურში—ძალიან ძველი მანქანებია, მაგრამ აქაური მუშების შეუდარებელი, სპეტაკ მუშაობით მანქანები და სხვა საწარმოვო აპარატები კარგად შენახული და მოვლილია.

აქაური მუშებმა საკუთარი ძალით შეაკეთეს მეტად დაზიანებული მანქანა, რისთვის არავითარი ხარჯები, ადმინისტრაციას არ დასჭირებია.

მუშების ასეთი პატიოსანი შრომა კარგად აქვს დაფასებული მათ ადგილკომს, რომელიც მუდამ ენერგიულად ემსახურება მუშების ინტერესებს.

აქ მუშებისათვის თავის დროზე არის ჯამაგირები;

დაცულია ნორმალური სამუშაო დრო. სადგურში სუფევს იშვიათი სიუფფაავე. მუშებში წერა-კითხვის უცოდინარი არ არის. მათ აქვთ გამოწერილი ადგილობრივი გაზეთები და აქვთ საეროოდ ინტერესი ცოდნა-განათლებისადმი.

სადგურში მუშებს ყავთ თავისი წარმომადგენელი, რომელიც ითვლება ყველა საბჭოთა ელექტრო სადგურის მუშების შეერთებულ ადგილკომის წევრად.

ამ სადგურის მუშებს შორის საუცხოო განწყობილებაა, რაც ხელს უწყობს აქაურ წარმოების საქმის წინსვლას.

მუშკორი ჩხმელი.

რაშია საქმე?

(ხ. მ. უ. ხ. ბატუმი კომიტეტის საყურადღებოდ).

ამ უკანასკნელ თვეებში ხსენებულ კომიტეტის ხეტყის სახერხ ქარხანას № 3 მეტად ცუდი ხარისხის ხეტყის მასალა მოსდის, რომელიც ადგილობრივ ერთგულ მუშების მიერ თუმცა კარგათ შეუვდება, მაგრამ, როგორც ძლიერ მდარე ხარისხისა თვითადვ სადღეა. ასეთი არა სასურველი მდგომარეობა, ძლიერ აფერხებს ქარხნის წარმოებას, რაც თავისთავად **გავლენას** ახდენს ქარხნის მუშათა მატერიალურ მდგომარეობაზეც. აქაური მუშები, შედარებით, უფრო ნაკლებ ხელფასს იღებენ, ვიდრე ასეთები სხვა უწყებების სახერხ ქარხნებისა.

რაშია საქმე? თუ კი სხვა უწყებების ქარხნებს კარგი ხე-ტყე მოსდის, რატომ არ უნდა მოსდიოდეს ასეთივე ხსენებულ ქარხანას?

საჭიროა ამ გარემოებას სატყეო კომიტეტმა მიაქციოს ყურადღება.

მუშკორი მოკეთე.

სახალხო სახლში

პარასკევს, 15 ივნისს სახალხო სახლთან არსებულ დრამატ. წრის მიერ წარმოდგენილ იქნა 4 მოქ. დრამა „მეზობლები“, ტრიფ. რამიშვილისა. პიესამ კარგად ჩაიარა.

მე აქ მინდა შევეხო მხოლოდ პიესის დედა აზრს. ამ პიესას მე კარგად ვიცნობ. პიესას ინტერნაციონალური და რევოლიუციონური ხასიათი აქვს.

პიესაში გამოყვანილია ორი ერთიანმეორის მოწინააღმდეგე ახლო მეზობლები: დიდი თავადი ირაკლი მარშანიძე და დაჩაგრული გლეხის. ილიკო მენაბდეშვილის ოჯახი. ილიკო იბრძვის გლეხების განთავისუფლებისათვის და ამ მიზნით მას მხარში ამოუდგება მისგან სიყვარულით გატაცებული ფეოდალის სახლში აღზრდილი ტასო.

მეოთხე მოქმედებაში მოცემულია შშვენიერი სურათი: თავადის ოჯახის დამარცხების და გლეხის გამარჯვების.

ავტორი კარგს იზამს, რომ განაგრძობდეს თანამედროვე მუშურ-გლეხურ პიესების შექმნას.

მუშკორი ვახო რობინშვილი.

იერიდიული დაჩმარება ამხ. მუშაგს

(სამუშაოდან გადაყენება-დათხოვნა).

კითხვა: აქვს თუ არა უფლება და რა წესით დამჭირავებელმა დაითხოვოს მუშა-მოსამახურე სისხლის სამართლის ქმედობის (საქმის) ჩადენისათვის?

პასუხი: სისხლის სამართლის ქმედობის ჩადენისათვის დამქირავებელს აქვს უფლება დაითხოვოს მუშა მოსამახურე სამუშაოდან მხოლოდ იმისშემდეგ, როდესაც სასამართლოს განაჩენით ესე თუ ის დაქირავებული მუშა-მოსამახურე ცნობილ იქნება დამნაშავედ მის წინააღმდეგ წამოყენებულ ბრალდებებში, მანამდის კი დაქირავებულს შეუძლია ბრალდებული მხოლოდ დროებით გადააყენოს სამუშაოდან.

კითხვა. აქვს თუ არა უფლება დამჭირავებელს დაითხოვოს დაქირავებულ სამუშაოდან იმ შემთხვევებში, როდესაც ბრალდებულის (დაქირავებულ ძუშა-მოსამსახურის) თავისუფლების აღკვეთა (დაპატიმრება) ხდება ადმინისტრატიული წესით სასამართლოს მიერ განაჩენის გამოტანამდე?

პასუხი: დამქირავებელს ამის უფლება აქვს ხმლოდ იმის შემდეგ, როდესაც ის დარწმუნდება, რომ დაქირავებულის დაპატიმრება გაგრძელდა ორ თვეზე მეტ ხნის განმავლობაში.

კითხვა: ვალდებულია თუ არა დამქირავებელი აძლიოს ბრალდებულ დროებით სამუშაოდან გადაყენებულ მუშა-მოსამსახურეს შრომის ხელფასი?

პასუხი: დამქირავებელი ვალდებულია აძლიოს მათ (დროებით გადაყენებულთ) სრული შრომის ხელფასი მთელ ორ თვის განმავლობაში (დაპატიმრების დროს) და იმ მომენტამდე, როცა ისინი სასამართლოს მიერ ცნობილ იქნებიან დამნაშავედ და სასამართლოს განაჩენიც კანონიერ ძალაში შევა.

(იხ. კოდ. შრ. კან. მუხ. 47.; განმარტ. შრ.- კოდ. მუხ. 1—2 იხ. „კომუნ.“ № 139).

მუშათა ქრონიკა.

— **კულტ.-შეფობა სოფელზე** მეორე რაიონის მეტყაიეთა კავშირმა მიიღო კულტ.-შეფობა სოფელ ატენზე (გორის მაზრა).

— **პასუხისმგებელი მუშკორები.** რ.-გზის მუშათა კავშირის თბილისის სარაიონო გამგეობათა გადაწყვეტილებით ადგილობრივ პროფორგანიზაციებმა აუცილებლად უნდა იყოლიონ პასუხისმგებელი მუშკორები.

— **რ.-გზის დეპოს შეკეთება.** ვინაიდან რ.-გზის სახელოსნო და დეპო საჭიროებს შეკეთებას, რ.-გზის მუშათა კავშირი სისურველად სცამს შეკეთების მიზნით მოშობის შეჩერებას და მუშებისათვის ორი კვირის შვებულების მიცემას.

— **მუშების ხახლები.** რ. გზის მუშებმა საცხოვრებელ სახლების მისაღებად ქალაქის მღმასკომთან გაგზავნეს ამხ. ამხ. ვაშაკიძე და ლაშქარაშვილი.

— **მიზარდთა რიცხვის შემცირება თამბაქოს წარმოებაში.** ს. ბ. კ საბჭოს წინაშე გემოკვების მუშაოა კავშირმა შემამდგომლობა აღზრა მიზარდ ახალგაზრდათა რაოდენობა თამბაქოს წარმოებაში 7 პროცენტის ნაცვლად 3 პროცენტი გახადონ, რადგანაც ბავშვის ორგანიზმზე თამბაქოს მტვერი მომაკვდინებლად მოქმედობს.

— **მუშების მოთხოვნილების დაკმაყოფილება.** ავტო-მექანიკურ სახელოსნოს მუშებმა მიმართეს თხოვნით სამხედრო-საზღვაო კომისარიატს რათა მისცემოდა მათ ბენზინი დახმარების სახით—რადგან ავტომექანიკურ სახელოსნოს მუშები მატერიალურად განიცდიან დიდ გაჭირვებას. კომისარიატმა მუშების თხოვნა დაკმაყოფილა.

—**ჰოლიტბურო ავტო-სახელოსნოში.** ავტო-მექანიკურ სახელოსნოში დაარსდა პოლიტიკური წრე 13 კაცისგან შემდგარი. წრეში მეცადინეობა სწარმოებს სისტემატიურად.

— **მუშების დახმარება დახასვენებულ სახლებისთვის.** ამხ. როზა ლიუქსენბურგის სახელობის თამბაქოს ქარხანაში ამ დღეებში [illegible] საერთო კრება, რომელშიც დაადგინა გადასდოს ერთი თვისი დღის ხელფასი დასასვენებელ სახლების მოსაწყობათ.

ამხ. შ. გუთიკაშვილმა გააცნო კონფერენციას განათლების მუშაკთა კავშირის ცენტრალურ გამგეობისა და განათლების კომისარიატის შორის დადებული კოლექტიური ხელშეკრულება, რომელიც კონფერენციამ მიიღო ცნობათ. ვინაიდან დამხმარე კასსა უმნიშვნელო დახმარებას იძლევა თანხის უქონლობის გამო, ამიტომ კონფერენციამ დადგინა გადიდებულ იქნეს საწევრო გადასახადი 1 პროცენტამდე ნახევარ პროცენტის ნაცვლად. დასასრულ მოხდა არჩევნები ახალი გამგეობისა, სარევიზიო კომისიისა და საკონფლიქტო-შემფასებელ კომისიისა.

გამგეობაში არჩეული იქნენ შემდეგი ამხანაგები:

1. გუთიკაშვილი შალვა, 2. ტატიშვილი ალ., 3. კვაპაძე ალ. (ხაშურიდან), 4. ძნელაძე ბესარიონი (ხაშურიდან) და 5. ბუხნიკაშვილი გუგული.

მათ კანდიდატებათ:

1. ულუხანიანცი, 2. მიქაბერიძე შალვა.

სარევიზიო კომისიაში:

1. მელიქიშვილი მიხეილი, 2. ფერაძე ირაკლი (ხაშურიდან), 3. ღვინიაშვილი არჩილი.

საკონფლიქტო-შემფასებელ კომისიაში:

1. ნიორაძე კონსტანტინე (ხაშურიდან), 2. გაჩეჩილაძე შალვა, 3. ალიხანოვი ალია.

კონფერენცია დამთავრდა ნაშუადღევის 3 საათზე ინტერნაციონალის სიმღერით

Acus.

მოპოვნობის მოქმედებანი და გინაკანგაულიბანი

წესები

გადასახადის დადგენისა ბაზარზე გასაყიდად მორეული საკლავ საქონელზე ქალაქებზე.

(ა.-კ. ცენტრ. აღმასკ. კომიტეტის და ა.-კ. ხალხთა კომისართა საბჭოს დეკრეტი 1923 წლის აპრილის 2-ს თარიღით, განყოფილება—II, თავი—III, მუხლი 6. პუნქტი—II).

1. გადასახადი უნდა შეეწეროს ბაზარზე გასაყიდად მორეულ საკლავ საქონელს, როგორც მსხვილფეხას, ისე წვრილ-ფეხს.

შენიშვნა: ამ პირველ მუხლის თანახმად გადასახადის შეწერა ეკუთვნის: ა) მსხვილფეხა საკლავ საქონელს (ხარს, ძროხას, კამეჩს) და ეფარმეტნიდვე პირუტყვებს (ცხენი, სასხდარი, ჯორი? აქლემი) და ბ) წვრილ ფეხა საქონელს (ცხვარი, თხა, ღორი).

2. გადასახადის რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 200.000 მანეთს თვითეულ სულ მსხვილ-ფეხა საქონელზე და 40.000 მანეთს წვრილ-ფეხა საქონელზე.

3. გადასახადის რაოდენობას ზემო ნაჩვენებ განაკვეთების ფარგლებში ადგილობრივი აღმასკომი აწესებს.

4. გამყიდველი გადასახადს იხდის იმ გზით, რომ ბილეთის იღებს გაყიდვის უფლებისას იმ დღის განმავლობაში, რომელიც ნაჩვენებია ამ ბილეთში.

5. ბილეთის მიღების წესს და ადგილს ადგილობრივი აღმასკომები აწესებენ.

6. გადასახადის გასტუმრების შემოწმება აღმასკომის აგენტების ევალება.

ა.-კ. ფინანსთა სახ. კომ.ს. თ ომ ა ნ ო ვ ი.

ა.-კ ფინანსთა სახ. კომ. კოლეგიის წევრი: ერ ა ქ ო ბ ა ი შ ვ ი ლ ი.

ცირკულიარულად

ყველა საბჭოსგარეშე, საბოჭალაქო და ავტონომიურ ტერიტორიათა აღმასკომების თავმჯდომარეთა.

მოხსენებათა და ოქმების წარმოდგენის შესახებ.

თანახმად დებულებისა და შ. ს. ს. კომისარიატის ცირკულიარებისა, ყველა მაზრის აღმასკომი ვალდებულია სამ თვეში ერთხელ წარმოადგინოს შ. ს. ს. კომისარიატში მოკლე, ამოწურული მოხსენება შედგენილი იმ ინსტრუქციის მიხედვით, რომელიც გამოქვეყნებული იყო შ. ს. ს. კ ურნალ „მოსამის“ 37 ნომერში (ტ. 11). ამასთანავე აღმასკომები ვალდებულნი არიან, წარმოადგინონ დროულად აღმასკომის პრეზიდიუმის, პლენუმის და ყრილობათა ოქმები. უკვე მესამე წელიწადია, რაც ასეთი პრაქტიკა არსებობს, მაგრამ მიუხედავად იმისა, რომ შ. ს. ს. კ-ტის მიერ რამოდენიმეჯერ დაგზავნილი იყო ცირკულიარი და განმარტება ოქმებისა და მოხსენების წარმოდგენის წესის შესახებ—ყველა აღმასკომი არ ასრულებს დადგენილებას და რეგულიარულად არ გზ ენის ზემოჩამოთვლილ მასალას. მოხსენებას გზავნის ხან ერთი თვის, ხან კი 6—7 თვის მოკმედების შესახებ, ერთი სიტყვით იმის მიხედვით, რომ ყველა ბერნაზება მას. ოქმებს 3—4 თვის განმავლობაში სრულიად არ გზავნის, შემდეგ კი რამოდენიმე თვისას გზავნის ერთიანად. თვით ოქმებში ხშირად არ არის გარკვეული აღნიშნული თუ რა საკითხი იქნა განხილული და დადგენილება რის მიხედვით იქნა გამოტანილი. ე. ი. არ არის აღიწერილი ცნობა საკითხის გადაწყვეტის შესახებ. გარდა ამისა კომისარიატს მოდის ხშირად სრულიად გაურჩევლად დაბეჭდილი ასლები (ხშირად მეოთხე—მეხუთე ეკ ლი ასლისა), რის გამოც მათი წაკითხვა შეუძლებელია.

მოგზაურნებთ, რომ ამ გვარი გარემოებანი ხელს უშლიან კომისარიატს მიზრეგისადმი მეთვალყურეობის წარმოებაში და აბრკოლებენ ცენტრალური მთავრობისათვის საქმეთა მსავლეთ ფარდაგაცა. ამისათვის წარადგენს გამაფრთხილებელ თქვენი პირადი პასუხისმგებლობის ქვეშ სასწრაფოდ მოახდინოთ განკარგულება რათა:

1) მოხსენებები აუცილებლად იგზავნებოდეს ყოველ სამ თვეში რეგულიარულად და შედგენილ იქმნენ შ. ს. ს. კომისარიატის ინსტრუქციის მიხედვით.

2) ოქმები იგზავნებოდეს დაუყოვნებლივ შედგენისთანავე და არა რამოდენიმე თვის ერთად. ოქ ში გარკვეულად უნდა იქმრეს აღნიშნული განხილული საკითხი და დადგენილება იქმნეს მოყვანილი დასაბუთებული ფორმით;

3) ოქმებთან ერთად უნდა იგზავნებოდეს ასლი იმ სავალდებულო დადგენილებისა, რომელიც აღმასკომის მიერ იქმნა გამოცემული.

4) გამოიგზავნოს ისეთი ცალი მოხსენებათა და ოქმებისა, რომლის გადაკეთება შეუსაძლებელია.

შინ. საქ. სახ. კომისარი ა. ბ ა ბ ა ჯ ა ნ ო ვ ი.

ს ა ნ ს ნ.—საინფ. განყოფილების გამგე ბ. ა ნ დ რ ი ა ძ ე.

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

პარტიული.

ამხანაგების ბაბოდევა.

საქართველოს კომპარტიის ტფილისის კომიტეტი წინადადებას აძლევს ქვემოდ ჩამოთვლილ ამხანაგებს სამი დღის განმავლობაში გამოცხადდენ საქართველოს კოპპარტიის ტფილისის კომიტეტის აღმრიცხვა-სტატისტიკურ ქვე-განყოფილებაში:

პ ი რ ვ ე ლ რ ა ი ო ნ შ ი: 1) ბამბეკი აკაკი, 2. ბაზანაძე ალექსანდრე, 3) ივანენკო პეტრე, 4) ენუქიძე, 5) რაბოტა ივანე, 6) ნამურაძე ზურაბი, 7) ფარცხალაშვილი ნოე, 8) დიმიტრაშვილი გიორგი.

მ ე ო რ ე რ ა ი ო ნ შ ი: 1) ლიახვი გიორგი, 2) არსენტიევი, 3) ბარონოვი დიმიტრი, 4) თუმანოვი ნიკოლოზ, 5) იფანოვ-კაგაკსკი, 6) ვარდანიანი ფლორა, 7) მგნაბდე აკაკი, 8) მანუკიანი სარკიზი, 9) ყიფიანი პეტროზი, 10) ყსაიშვილი ილია, 11) ყურულაშვილი გიორგი, 12) კაზუმოვი ალექსანდრე, 13) მარგიშვილი გიორგი, 14) ბინუბურგი აბრაჰამ, 15) ჩაქლინი ნიკოლოზი.

მ ე-3-ე რ ა ი ო ნ შ ი: 1) კურკჩიევი ლეონტი, 2) ტერტერაშვილი არშაკი, 3) ბარიბოფი შაკონი, 4) ტალიბლი მოიფაღა.

მ ე-4-ე რ ა ი ო ნ შ ი: 1) ალექსანდრია ვიქტორი, 2) ატოევი ნიკოლოზ, 3) ადამიძე თამარა, 4 ასლიბეკოვი მიხეილი, 5) ბატეულაევი ილია, 6) ბუნი ნაშვილი პარმენი, 7) ვარტანიანი ამო, 8) გეგეჭკორი ნადეჟდა, 9) გეგეჭიძე კ. ლ. ა, 10) გეგეჭკორბაბიტოვი გიორგი, 11) გოკირიძე სერგო, 12) ჯაბრაჯიძე გიორგი, 13) ძაძიკური ილარიონი, 14) დოლიძე ნიკოლოზი, 15) ჯაფარიძე სერგო, 16) ერზიკანი რუბენი, 17) იბოლიტოვი ალექსანდრე, 18) კოკინელი ნიკოლოზ, 19) კარპი მათე, 20) კაცი მაქომელ, 21) კვერნაძე არჩილი, 22) კოგანოვსკი დავითი, 23 კაფაცა ეკატერინა, 24) კალანდაძე ელიზბარ, 25) კანდელაკი ვასილ, 26) კოლენინკოვი გრიგოლ, 27) კვრიკაშვილი ლევან, 28) ლინდენი ვასილ, 29) ლიპატოვი ვლადიმირი, 30) ბერელიშვილი სერგო, 31) მაღლაძე ნინა, 32 მაზარაძე დავითი, 33) მმობელი მარკოზი, 34) ბეკიეფა ანდრო, 35) პეტუხიანი კარლი, 36) რადზეგიანი ივანე, 37) სეიფულინი თედორე, 38) სტურუა ივანე, 39) სანაია რაფდენი, 40) ხარაბაძე გალაქტიონი.

ტფილისის კომიტეტის მდივანი: რ ო ბ ე ნ ი.

აღმრიცხვა-სტატისტიკური განყოფილების გამგე: ე ფ ულ ფ ო ვ ი ჩ ი.

— საქართველოს კომპარტ ცენტრ. კომიტ. საღრიცხ. სასტატისტიკო ქვე-განყ. წინადადებას აძლევს გამოცხადდენ სამი დღის განმავლობაში ჩვენს განკარგულებაში პირად მოსალაპარაკებლ.თ შემდეგი ამხანაგები:

1. ანტონ კოკანდ, 2. ალექსანდრე ბოკროვსკი, 3. ვასილ მეაბი, 4. გიორგი ბუაჩიძე, 5. ალექსანდრე ოშაკაშვილი.

ც. კ. საღრიცხვო-სასტატისტიკო ქვე-განყ. გამგე ა. ლიკინოვი

— საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის 4 რაიკომის საგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილება აცხადებს, რომ სამშაბათს 26 ივნისს საღამოს 6 საათზე განაბლდება მეცადინეობა რაიონული პარტიული სკოლაში,

წინადადება ეძლევა ყველა მამენელებს გამოცხადდენ მეცადინეობაზე.

საგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილების გამგე ა რ უ ს ტ ა ნ ო ვ ი.

— საქართველოს კომუნისტური პარტიის ტფილისის ორგანიზაციის მე-4 საუბნო კომიტეტი წინადადებას აძლევს ქვემოთ ჩამოთვლილ ამხანაგებს ა. წ. 27 ივნისამდე გამოცხადდენ საუბნო კომიტეტში ერთიანი პარტიული ბილეთების მისაღებად: 1) ზაიცევი ნიკოლოზი, 2) რიაბოვსკი რაფაელი, 3) სმოროდსკი მიხეილი, 4) ნეზლინი ლეონიდი, 5) როსსაკოვ იგნატი, 6) ნიკოლაევი ეფიმი, 7) მურუსიძე ვასილი, 8) ბეზგეკორი ალექსანდრეს ძე.

ზემოაღნიშნულ ვადამდე გამოუცხადებელ ამხანაგების პარტიული ბილეთები გადაეცემა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს.

პასუხისმგებელი მდივნის მაგიერ ხ ა ც ა ტ ვ ი ჩ ი.

საღრიცხვო-სასტატისტიკო ნაწილის გამგის მაგიერ ი ს ა კ ო ვ ი.

პროფესიონალური.

განათლების მუშაკთა სახლში.

— სამშაბათს, 26 ივნისს, საღამოს 7 საათზე დანიშნულია [illegible] ბავშვთა თვით მოკმედების ქვე-სექციისა.

1) ბავშვთა თვითმოქმედების საკითხი მოსკოვის სკოლ[illegible]

2) მდივნის ანგარიში.

3) მომავალი მუშაობის გეგმა.

განცხადებები

24 ივნისს დილის 3 საათზე გარდაიცვალა

ივანე სოლომონის ძე ღულაძე

რასაც გულის ტკივილით და დიდის მწუხარებით ატყობინებენ ნათესავთ, მეგობართა და ნაცნობთ ივანე სოლომონის ძე და მარიამ ფრანცის ასული ღულაძენი. ჰანაშვიდი ქვაშვეთის ეკლესიაში სამშაბათს საღამოს 7 საათზე, ლიტურგია ოთხშაბათს დილით 9 საათზე; გამოსვენება ეკლესიიდან ვერის ნიკოლოზის სასაფლაოზე იმავე დღის საღამოს 5 საათზე. 878 2—1

თბილისის წყალსადენის ადმინისტრაცია გულის მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას, წყალსადენის თანამშრომლის

ილიკო ნიკოლოზის ძე ჯიშკარიანის

უდროოდ გარდაცვალებას. გამოსვენება მოხდება 26 ივნისს საღამოს 5 საათზე, საკუთარ ბინიდან, ფასანაურის ქ. № 3, დაკრძალვა ვერის სასაფლაოზე. 879 1—1

ქ. თბილისის კომუნალურ წყალსადენის მუშა-მოსამსახურენი აცნობებენ ნაცნობთ და ნათესავთ, რომ ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა წყალსადენის სახელოსნის ოსტატი

ილიკო ჯიშკარიანი

დაკრძალვა მოხდება სამშაბათს 26 ივნისს ნაშუადღევის 5 საათზე ვერის სასაფლაოზე. 877 1—1

ვინაიდან ტფილისის სამხედროკომ. რაიონებთან დაარსდა

სამხედრო მაგიდები,

ამით ცხადდება ქალ. ტფილისის ყველა დაწესებულებათა და მოქალაქეთა საყურადღებოთ, რომ სამხედრო ვალდებულებმა, 18 წლიდან 45 წლის ასაკამდი, ყველა კითხვების შესახებ, რომლებიც შეეხება აღრიცხვაზე აყვანას და აღრიცხვიდან მოხსნას, უნდა მიმართონ იმ სამხედრო მაგიდის გაძგეს, რომელ რაიონშიც სცხოვრობს ესა თუ ჰირი.

ს. ს. ს. რ. სამხედრო კომისარი **ხუტუნაშვილი.**

(875—1—1) თანაშემწე **ავალიშვილი.**

თანახმად განათლების მუშაკთა კავშირის ც. გ. ჰლენუშის დადგენილებისა, ამა წლის 1-ლ ივნისიდან

დანიშნულია კავშირის ერთეულ წევრთა გაწმენდა

ამ მიზნისათვის ც. გ.-თან შექმნილია კომისია, რომელიც შეუდგება მუშაობას ამა წლის 1 ივლისიდან.

ყველა ერთეულ წევრები, როგორც კერძო გაკვეთილების მქონენ, აგრეთვე წერა-კითხვის ლიკვიდატორები ვალდებულნი არიან ამა წლის 2 ივლისს, საღამოს 6 საათზე გამოცხადდენ განათლების მუშაკთა კავშირში (მუშათა სასახლი, ოთახი № 35) საწევრო წიგნაკებით და აგრეთვე მისცენ ყოველგვარი საჭირო ცნობები რაიაგდგილკომების წარმომადგენელთ.

ვინც არა სამატიო მიზეზების გამო არ გამოცხადება დანიშნულ დროს, გამორიცხულ იქნება კავშირიდან.

(3—1) კომისიის თავმჯდომარე **მეძმარიაშვილი.**

ტფილისის აღმასკომის სამმართველოს

განყოფილება

აცხადებს ყველა სახლის მეპატრონეთა, სახლების მოურავებისა, კომენდანტებისა და სხვათა საყურადღებოთ, რომ 1923 წ. სახლების წიგნების შეტანის უკანასკნელ ვადათ

დანიშნულია 5 ივლისი

იმ პირებს, რომელნიც აღნიშნული რიცხვისთვის არ შეიტანენ სახლის წიგნებს, **გადახდებათ ჯარიმა 15 ნახ. ჩერვონცამდის, ან და დატუსაღებული იქნებიან ადმინისტრაციული წესით 2 თვემდის.** (კრ. 476—2—1)

ამიერ-კავკასიის სახელმწ. ვაჭრობის სამმართველო

(ლორის-მელიქოვის ქ. № 5)

აცხადებს სახელმწიფო დაწესებულებათა, კოოპერატივების და კერძო პირთა საყურადღებოთ, რომ

იყიდება

იტალიიდან შეტანილი ძალი ჩარხების

ბოგირდი

(ხაშ ფუთიან ტომრებში)

თეთრი თუნუქის და სხვა რკინის საქონელი, მატყლის ქსოვილები ბარიტის, ნახშირმჟავა სოდა, მედიკამენტები, დამშეშავებული სპირტი ტყავეულობა და სხვა.

ცნობების მიღება შეიძლება სავაჭრო განყოფილებაში ოთახი № 17.

კრ. 475—2—2

ქ. ტფილისის მე-4 უბნის სახალხო მოსამართლე

მუხრანის ქუჩა № 4.

იწვევს, როგორც მოპასუხეს უგზო-უკვლოთ დაკარგულს იმრაგიმ გუსეინოვს მაზადი ალი-გუსეინ ზადე პიეებაზედ მასთან და ალიკპერ გუსეინოვთან 1500 ქაღალდის თათრული ლირების შესახებ. ამისათვის მოპასუხე იმრაგიმ გუსეინოვი მოვალეა დღიდან ამ განცხადების გამოქვეყნებისა ორი თვის განძავლობაში გამოცხადდეს სასამართლოში და წარმოადგინოს ზემოხსენებულ საქმეზედ სამუთები ს. ჩიკვრის პირდაპირ.

(874—1—1) მოსამართლე (ხელმოწერილია).

დაკარგე საექიმო სასასნიტარო კავშირის წიგნაკი ნიკოლოზ ძიძიშვილის სახელობისა. ჩაითვალოს გაუქმებულად. (876—1—1)

დაკარგე ტრამვაის კავშირის საწევრო წიგნაკი № 3080. სამსონ სირაძის სახელზე ჩაითვალოს გაუქმებულად. (კვ. 880—1—1)

ბესო მაისურაძის იუბილეზე

შაბათს რუსთაველის სახლში ვნახე სასწაული:
მუშა—ბესოს ამშვენებდა
ზეიმ სამკაული.

ტრიბუნაზე ასულიყო
მორთულ-მოკაზული,
დასვენებას მოელოდა
შრომით მოღლილი.

ყველა მოხიბლული იყო,
კოცნით ულოცავდა,
მტირსაც კი გაახარებდა
გულს აუტოკებდა.

მაგრამ ერთმა დაკვირვებამ
შემომფინა „ოალხი“,
სადღაც გადამალულიყო
ძველი რწმენის ხალხი!

ალბათ იმათ „ცალმხრივობა“
კვალად გულში ჰქონდათ...
ტარტაროზებს სამოთხეში
აბა რა უნდოდათ?

თუმცა მათი იქ არ ყოფნით
არაფერი გვაკლდა,
დარბაზი სულ სავსე იყო,
ყველაფერი გვახლდა.

მუშა გიგო ხეჩუაშვილი.

დაუფარველი მოვლენა

(თამბაქოს ტრესტის საყურადღებოდ)

ჩვენს 1 სახელმწიფო თამბაქოს ქარხანაში, ერთ სამწუხარო და ტრესტისთვის საზარალო მოვლენას აქვს ადგილი, მოგახსენებთ გილზების უზომო და დაუზოგველად განადგურებაზე ქარხნებში. აღნიშნული მოვლენა შემდეგ პირობებში ხდება: პაპიროსის ჩამლაგებელი მუშა—თავის მუშაობის დროს გადაარჩენს ცოტათი დაზიანებულ პაპიროსებს. ამოიღებს იქიდან თამბაქოს და ცარიელ გილზებს, შეინახავს მაგივრად, იქვე სანაგვე აუზებში უკარავს თავს. ამბაირად დღეში სულ უსარგებლოდ იკარგება 10,000-მდე გილზი. და ეს ხდება მაშინ, როდესაც ამ გილზების გამოყენება შეიძლება თუ მანქანით არა, ხელის საშუალებით გატენით მაინც. ასეთივე პირობებში იკარგება პაპიროსის კარობკები, დღეში 5000 ცალამდე. ასეთივე ამბავი ხდება სხვა ქარხნებშიც და ეს მაშინ, როდესაც უსახსრობის გამო ფაბრიკა-ქარხნებში შტატების შეკვრება გაყავთ. ადვილად წარმოსადგენია, რომ ამოდენა გილზები და კარობკები იქნეს გამოყენებული — თითო ქარხანაში სამი ოთახი მუშა მაინც შერეებოდა თავის საქმეს და უშუშვრობაც შემცირდებოდა.

მუშა-ბაბუა.

ელექტრონის სადგურში

პირველ საბჭოთა ელექტრონის სადგურში—ძალიან ძველი მანქანებია, მაგრამ აქაური მუშების შეუდარებელი, სპეტაკ მუშაობით მანქანები და სხვა საწარმოვო აპარატები კარგად შენახული და მოვლილია.

აქაური მუშებმა საკუთარი ძალით შეაკეთეს მეტად **დაზიანებული** მანქანა, რისთვის არავითარი **ხარჯები**, ადმინისტრაციას არ დასჭირებია.

მუშების ასეთი პატიოსანი შრომა კარგად აქვს დაფასებული მათ ადგილკომს, რომელიც მუდამ ენერგიულად ემსახურება მუშების ინტერესებს.

აქ მუშებისათვის თავის დროზე არის ჯამაგირები;

დაცულია ნორმალური სამუშაო დრო. სადგურში სუფევს იშვიათი სიუფფაავე. მუშებში წერა-კითხვის უცოდინარი არ არის. მათ აქვთ გამოწერილი ადგილობრივი გაზეთები და აქვთ საეროოდ ინტერესი ცოდნა-განათლებისადმი.

სადგურში მუშებს ყავთ თავისი წარმომადგენელი, რომელიც ითვლება ყველა საბჭოთა ელექტრო სადგურის მუშების შეერთებულ ადგილკომის წევრად.

ამ სადგურის მუშებს შორის საუცხოო განწყობილებაა, რაც ხელს უწყობს აქაურ წარმოების საქმის წინსვლას.

მუშკორი ჩხმელი.

რაშია საქმე?

(ხ. მ. უ. ხ. ბატუმი კომიტეტის საყურადღებოდ).

ამ უკანასკნელ თვეებში ხსენებულ კომიტეტის ხეტყის სახერხ ქარხანას № 3 მეტად ცუდი ხარისხის ხეტყის მასალა მოსდის, რომელიც ადგილობრივ ერთგულ მუშების მიერ თუმცა კარგათ შეუვდება, მაგრამ, როგორც ძლიერ მდარე ხარისხისა თვითადვ სადღეა. ასეთი არა სასურველი მდგომარეობა, ძლიერ აფერხებს ქარხნის წარმოებას, რაც თავისთავად **გავლენას** ახდენს ქარხნის მუშათა მატერიალურ მდგომარეობაზეც. აქაური მუშები, შედარებით, უფრო ნაკლებ ხელფასს იღებენ, ვიდრე ასეთები სხვა უწყებების სახერხ ქარხნებისა.

რაშია საქმე? თუ კი სხვა უწყებების ქარხნებს კარგი ხე-ტყე მოსდის, რატომ არ უნდა მოსდიოდეს ასეთივე ხსენებულ ქარხანას?

საჭიროა ამ გარემოებას სატყეო კომიტეტმა მიაქციოს ყურადღება.

მუშკორი მოკეთე.

სახალხო სახლში

პარასკევს, 15 ივნისს სახალხო სახლთან არსებულ დრამატ. წრის მიერ წარმოდ